Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς «τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας», καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς «ἀναγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας».

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100. Ἑξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βυρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 38ος | *Ἀθῆναι 11 Ἰουλίου 1931* | *Ἔτος 53ον.—Ἀριθ. 32*

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΚΑΡΑΒΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ALPHONSE DAUDET

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὅταν κανένα μαδέρι τύχαινε πολὺ βαρύ, φώναζε τὸ «πλήρωμα» γιὰ νὰ τὸν βοηθήσῃ.

Τὸ πλήρωμα τῆς »Ὡραίας Νιβερναίζας» τὸ ἀποτελοῦσε μόνο ἕνας γέροναύτης μὲ ξύλινο πόδι.

Τὸν εἶχαν περιμαζέψει ἀπὸ οἶκτο καὶ τὸν κρατοῦσαν ἀπὸ συνήθεια.

Πῶς νὰ ἐνοχλήσῃ κανεὶς ἕναν τόσο ἀπασχολημένο ἄνθρωπο;

Κι' ἡ κυρὰ-Λουδὼ δὲν τοῦ μιλοῦσε.

Πηγαινοερχότανε στὴ γέφυρα, δίνοντας στὸ Γιαννάκη γάλα μὲ τὸ μπιμπερό. Πάντα διψασμένος κι' ὁ Γιαννάκης, σὰν τὸν πατέρα του.

Διψασμένος ὁ μπάρμπα-Λουδώ; ὄχι σήμερα βέβαια.

Ἀπ' τὸ πρωΐ ποὺ δουλεύει, ὄχι μόνο δὲν σκέφθηκε καθόλου τὸ κρασάκι του, ἀλλὰ δὲν τοῦμενε καιρὸς οὔτε ν' ἀνασαίνῃ καὶ νὰ σκουπίζῃ τὸ μέτωπό του.

Μιὰ στιγμὴ μάλιστα ποὺ ὁ μαραγκὸς τοῦ πρότεινε νὰ πᾶνε νὰ πιοῦνε ἕνα ποτηράκι, ὁ μπάρμπα-Λουδὼ — σκεφθῆτε τί ἡρωϊσμὸς—τοῦπε:

—Ἀργότερα, ἔχουμε καιρό.

«Νἀρνηθῇ ἕνα ποτηράκι; ἀσφαλῶς μοῦ τὸν ἄλλαξαν τὸν ἄντρα μου!» σκεπτόταν ἡ κυρὰ-Λουδώ.

Μὰ καὶ ἡ Λίνα ἄλλαξε: τὸ ρολόϊ χτυπάει 11 καὶ ἡ μικρούλα, ποὺ μόλις ξυπνήσει ἀρχίζει τὰ κλάμματα, σήμερα δὲν ἀκούστηκε καθόλου. Γρήγορα-γρήγορα ἡ κυρὰ-Λουδὼ κατέβηκε στὴν καμπίνα νὰ ἴδῃ τί τρέχει.

Μόλις τὴν εἶδε, ὁ μπάρμπα-Λουδὼ σήκωσε ἀπελπισμένος τὰ χέρια του ψηλὰ λέγοντας:

— Πάει, αὐτὴ τὴ φορὰ δὲ γλυτώνει· ἡ γυναίκα μου θυμήθηκε γιὰ καλὰ τὸ Γεώργο· σὲ λίγο θὰ τὸν φέρῃ ἀπάνω καὶ θὰ μοῦ πῇ νὰ τὸν πάω στὴν ἀστυνομία.

Ἀλλὰ ὄχι, ἡ κυρὰ-Λουδὼ γυρίζει σὲ λίγο μόνη, καὶ γελώντας τοῦ γνέφει:

—Ἔλα, ἔλα νὰ ἴδῃς, τί ἀστεῖο!..

Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος δὲν καταλαβαίνει καθόλου τὴν ξαφνικὴ αὐτὴ εὐθυμία, σὰν αὐτόματο ὅμως τὴν ἀκολουθεῖ.

Τὰ μικρά, μισόγυμνα, καθισμένα στὴν ἄκρη τοῦ κρεβατιοῦ, εἶχανε πάρει τὸ φλιτζάνι μὲ τὸ γάλα, ποὺ εἶχε βάλει ἡ κυρὰ Λουδὼ δίπλα τους, καὶ πίνανε μιὰ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

ΕΝΑ ΔΡΑΜΑ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Γ'.—Ἡ Αὐγούλα λοιπόν, ἀντὶ νὰ χαιρετήσῃ, ἀρχίζει κάτι κλάματα!.. Ἔτσι οἱ φωτογράφοι τὴν πῆραν κλαίγοντας. Εἶχαν προφτάσει ὅμως νὰ τῆς τραβήξουν καὶ δύο ἄλλες πλάκες, ἑνάντιαντανέ, τὴν πρώτη ὅταν ἦταν γελαστή, καὶ τὴ δεύτερη ὅταν ἦταν κατσουφιασμένη.

κουταλιὰ ὁ ἕνας, μιὰ ὁ ἄλλος, γιατὶ εἶχαν ἕνα μόνο κουτάλι.

Κι' ἡ Λίνα, ποὺ ἔκανε πάντα φασαρίες γιὰ νὰ πιῇ τὸ γάλα της, ἄνοιγε σήμερα γελαστὴ τὸ στοματάκι της, γιὰ νὰ τὴν ταΐζῃ ὁ φίλος της.

Εἶχαν πασαλείψει λιγάκι τὰ μούτρα τους, ἀλλὰ δὲν εἶχαν σπάσει τίποτα, δὲν εἶχαν κάνει καμμιὰ ζημιά, καὶ τὰ δυὸ φαινόταν τόσο εὐχαριστημένα, ποὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ θυμώσῃ κανείς.

Κι' ἡ κυρὰ Λουδὼ ἐξακολουθοῦσε νὰ γελάῃ μαζί τους λέγοντας:

— Ἂς τα, ἀφοῦ συνεννοοῦνται τόσο καλά, δὲν ὑπάρχει λόγος ν' ἀνακατωθοῦμε.

Ὁ μπάρμπα-Λουδὼ ξαναγύρισε γρήγορα-γρήγορα στὴ δουλειά του, ἐνθουσιασμένος ἀπ' τὸ δρόμο ποὺ παίρναν τὰ πράγματα.

Συνήθως, ὅταν ἔκανε καλὴ δουλειά, τὴν ἑπομένη ξεκουραζόταν καὶ βράδυ-βράδυ πήγαινε μὲ τοὺς φίλους του στὴν ταβέρνα κι' ἔπινε μερικὰ ποτηράκια.

Ἀλλ' αὐτὴ τὴ φορά, οὔτε ρεμπέλεμα, οὔτε κρασάκι, οὔτε τίποτα.

Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά, ὁ μικρός, σὰ νὰ καταλάβαινε ὅτι παιζόταν ἡτύχη του, ἔβαζε τὰ δυνατά του νὰ διασκεδάζῃ τὴ Λίνα.

Πρώτη φορά, ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ γεννήθηκε, ἡ μικρούλα πέρασε μιὰ ὁλόκληρη μέρα χωρὶς νὰ κλάψῃ, νὰ γκρινιάσῃ καὶ νὰ πέσῃ.

Ὁ φίλος της τὴ διασκέδαζε. Ἦταν πάντα πρόθυμος νὰ καθήσῃ, νὰ τοῦ τραβήξῃ ὅσο θέλει τὰ μαλλιά, γιὰ νὰ τῆς σταματήσῃ τὰ δάκρυα, κι' αὐτή, χωρὶς κανένα δισταγμό, τοῦ τὰ τραβοῦσε ἀλύπητα.

Ἡ κυρὰ-Λουδὼ τἄβλεπε αὐτὰ καὶ συλλογιζόταν ὅτι ἦταν πολὺ χρήσιμη ἡ μικρὴ αὐτὴ ψυχαντά. «Ἂς τὸν κρατήσουμε ὣς τὸ τέλος τοῦ ξεφορτώματος καὶ τότε τὸν πᾶμε στὴν ἀστυνομία, ἔχουμε καιρό...» Γι' αὐτὸ τὸ βράδυ δὲν ἀνάφερε τίποτα στὸν ἄντρα της γιὰ τὸ μικρό, τοῦδωσε νὰ φάῃ καὶ τὄβαλε σὰν καὶ χθὲς νὰ πλαγιάσῃ.

Θάλεγε κανείς, ὅτι ὁ προστατευόμενος τοῦ μπάρμπα-Λουδὼ εἶχε γίνει μέλος τῆς οἰκογένειας, βλέποντας πῶς τὸν χάϊδευε ὁ μπάρμπα-Λουδὼ καὶ πῶς μοίραζε τὰ παξιμάδια της μαζί του ἡ Λίνα.

Τὸ ξεφόρτωμα βάστηξε τρεῖς ἡμέρες. Τρεῖς ἡμέρες δουλειᾶς χωρὶς νὰ σηκώσῃ κανένας κεφάλι. Τὸ μεσημέρι τῆς τρίτης ἡμέρας, φόρτωσαν καὶ τὸ τελευταῖο κάρρο.

Δὲ θάπερναν πρὶν ἀπὸ τὴν ἑπομένη τὸ ρυμουλκό, κι' ὁ μπάρμπα-Λουδὼ πέρασε τὸ τελευταῖο ἀπόγευμα στὴ γέφυρα, θυμούμενος τὴ φράση ποὺ, τρεῖς ἡμέρες τώρα, δὲν ἔχει πάψει νὰ στριφογυρίζῃ στὸ μυαλό του:

— Πήγαινέ το στὴν ἀστυνομία.

Ἄχ αὐτὴ ἡ ἀστυνομία!

Οὔτε ὁ μεγαλύτερος κακοῦργος δὲ θὰ τὴ φοβόταν, ὅσο ὁ ἀγαθὸς καπετάνιος.

Εἶχε γίνει ὁ μπαμπούλας ποὺ μεταχειριζόταν ἡ κυρὰ-Λουδώ, γιὰ νὰ κάνῃ τὴ Λίνα νὰ πάψῃ τὰ κλάματα. Ὅσες φορὲς πρόφερε τὸ φοβερὸ αὐτὸ ὄνομα, ὁ μικρὸς τὴν κοιτοῦσε μὲ θλιμμένα μάτια,—τὰ μάτια ποὺ ἔχουν μόνο ὅσοι ἀπὸ πολὺ μικροὶ ἔχουν γνωρίσει τὴ δυστυχία.

Ἀμυδρὰ καταλάβαινε τί σήμαινε αὐτὴ ἡ λέξη.

Ἀστυνομία! αὐτὸ σήμαινε οὔτε λίγα πιά, οὔτε χάδια, οὔτε φαΐ, οὔτε φωτιά, ἀλλὰ τὸ ξαναγύρισμα [στὴ μαύρη ζωὴ ποὖκανε πρῶτα, χωρὶς φαΐ, κρεβάτι καὶ χάδια.

Πῶς κρεμάστηκε στὴ φούστα τῆς κυρὰ-Λουδώ, ὅταν, τὴν παραμονὴ τῆς ἀναχώρησης, ὁ κὺρ-Θωμᾶς μὲ τρεμάμενη φωνὴ ρώτησε.

— Τί λές; θὰ τὸ πᾶμε στὴν ἀστυνομία, ναὶ ἢ ὄχι;

Ἡ κυρὰ-Λουδὼ δὲν ἀποκρίθηκε ἀμέσως, θάλεγε κανεὶς ὅτι ἔψαχνε νὰ βρῇ καμμιὰ δικαιολογία, γιὰ νὰ κρατήσῃ τὸ μικρό.

Ὅσο γιὰ τὴ Λίνα αὐτὴ κυλίστηκε σὰ γατὶ στὸ πάτωμα, κλαίγοντας μὲ λυγμοὺς καὶ λέγοντας ὅτι θ' ἀρρώσταινε ἂν τὴ χώριζαν ἀπ' τὸ φίλο της.

Ἡ γυναίκα μὲ τὸ γερὸ κεφάλι εἶπε σὲ λίγο:

(Ἀκολουθεῖ) ΒΑΣΟΥΛΑ ΜΠΟΥΡΝΙΑ

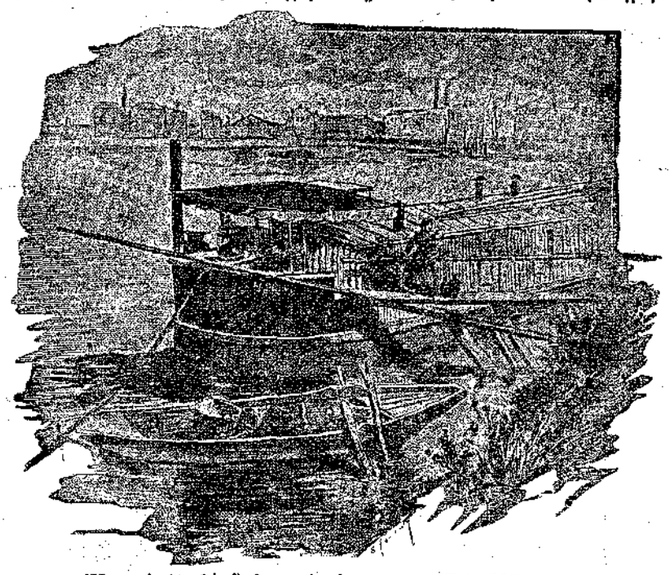

«Ἡ κυρὰ Λουβὼ ὄρθια στὴ γέφυρα...» (Σελ. 368, στ. α'.)

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΚΙΠΛΙΝ

ΠΩΣ ΕΓΙΝΑΝ ΤΑ ΣΤΙΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΛΕΟΠΑΡΔΑΛΗΣ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

— Τί, τί; εἶπε ἡ Λεοπάρδαλη τρομερὰ ταραγμένη.

— Θὰ πάρω ἕνα ὁμορφοεργασμένο μαυρο-κάστανο χρῶμα, μὲ λίγο μώβ μέσα, καὶ κομμάτι γαλοζόμαυρα. Θάναι τὸ καταλληλότερο νὰ κρύβεται κανεὶς σὲ τρύπες καὶ πίσω ἀπὸ δέντρα.

Ἔτσι ἄλλαξε τὸ δέρμα του ὁ Αἰθίοπας, κι' ἡ Λεοπάρδαλη ἦταν περισσότερο παρὰ ποτὲ ταραγμένη, γιατὶ δὲν εἶχε ἰδεῖ ποτὲ πρὶν ἄνθρωπο ν' ἀλλάζῃ τὸ δέρμα του!

— Ἐγὼ τί νὰ κάνω; εἶπε, ὅταν ὁ Αἰθίοπας εἶχε ἀλλάξει πιὰ καὶ τὸ τελευταῖο του δαχτυλάκι μὲ τὸ ὡραῖο του νέο μαῦρο δέρμα.

— Ν' ἀκολουθήσῃς τὴ συμβουλὴ τοῦ Μπαδιὰν καὶ σύ. Σοῦ εἶπε νὰ κάνῃς στίγματα.

— Μοῦ εἶπε ν' ἀλλάξω τόπο, εἶπε ἡ Λεοπάρδαλη. Κι' ἄλλαξα τόπο ὅσο γρηγορώτερα μποροῦσα. Ἦρθα μαζί σου, κι' αὐτὸ μοῦ ἔκανε μεγάλο καλό.

— Ὤ! εἶπε ὁ Αἰθίοπας, ὁ Μπαδιὰν δὲν ἐννοοῦσε τόπο στὴ Νότια Ἀφρική. Ἐννοοῦσε στίγματα στὸ δέρμα σου.

— Τί χρειάζεται αὐτό; εἶπε ἡ Λεοπάρδαλη.

— Σκέψου τὴν Καμηλοπάρδαλη, εἶπε ὁ Αἰθίοπας. Ἤ, ἂν προτιμᾶς γραμμές, σκέψου τὸ Ζέβρο. Τὰ στίγματά τους κι' οἱ γραμμές τους τὰ ἱκανοποιοῦν.

— Πφ! εἶπε ἡ Λεοπάρδαλη. Δὲν θάθελα νὰ μοιάσω μὲ τὸ Ζέβρο, ὤ, ποτέ!

— Ἀποφάσισε, εἶπε ὁ Αἰθίοπας, γιατὶ δὲν θὰ μάρεσε νὰ κυνηγήσω χωρὶς ἐσένα, ἀλλὰ θὰ ὑποχρεωθῶ νὰ τὸ κάμω, ἂν ἐπιμένῃς νὰ φαίνεσαι σὰν ἡλιοτρόπιο σ' ἕνα πισσωμένο φράχτη.

— Θὰ πάρω στίγματα τότε, εἶπε ἡ Λεοπάρδαλη, ἀλλὰ μὴ μοῦ τὰ κάνεις μεγάλα, πρόστυχα. Δὲν θάθελα νὰ μοιάσω σὰν τὴν Καμηλοπάρδαλη, ποτέ, ὤ, ποτέ!

— Θὰ σοῦ τὰ κάνω μὲ τὶς ἄκρες τῶν δαχτύλων, εἶπε ὁ Αἰθίοπας. Ὑπάρχει ἄφθονο μαῦρο ἀκόμα ἀφημένο ἀπάνω στὸ δέρμα μου. Στάσου!

Τότε ὁ Αἰθίοπας ἔβαλε τὰ πέντε δάχτυλά του μαζί-μαζί (ὑπῆρχε ἄφθονο μαῦρο ἀφημένο ἀπάνω στὸ νέο του δέρμα ἀκόμη) καὶ τὰ πίεσε γύρω γύρω, στὴ Λεοπάρδαλη, καὶ ὅπου τὰ πέντε δάχτυλα ἄγγιζαν, ἄφηναν πέντε μικρὰ μαῦρα σημάδια, ὅλα κοντὰ-κοντὰ μαζί. Μπορεῖς νὰ τὰ ἰδῇς σὲ ὁποιας Λεοπάρδαλης τὸ δέρμα θέλεις, Πολυαγαπημένο. Καμμιὰ φορὰ τὰ δάχτυλα γλιστροῦσαν καὶ τὰ σημάδια μουντζουρώνονταν λίγο· ἀλλ' ἂν κοιτάξῃς ἀπὸ κοντὰ κάθε Λεοπάρδαλη, θὰ ἰδῇς πῶς ὑπάρχουν πέντε-πέντε στίγματα, ἀπὸ πέντε παχειὲς μαῦρες ἄκρες δαχτύλων.

— Τώρα εἶσαι καλλονή! εἶπε ὁ Αἰθίοπας. Μπορεῖς νὰ ξαπλωθῇς στὴ γυμνὴ γῆ καὶ νὰ φαίνεσαι σὰ σωρὸς βότσαλα. Μπορεῖς νὰ ξαπλωθῇς ἀπάνω σὲ ἔρημους βράχους καὶ νὰ φαίνεσαι σὰν ἕνα κομμάτι ὁμοιας πέτρας. Μπορεῖς νὰ ξαπλωθῇς σ' ἕνα κλάδο μὲ φύλλα καὶ νὰ φαίνεσαι σὰν τὸ φῶς τοῦ ἥλιου κοσκινισμένο μέσ' ἀπ' τὰ φύλλα· καὶ μπορεῖς νὰ ξαπλωθῇς καταμεσῆς σ' ἕνα μονοπάτι καὶ νὰ μὴ φαίνεσαι τίποτε ξεχωριστό. Σκέψου αὐτὸ καὶ χαίρου!

— Μὰ ἂν εἶμαι ὅλ' αὐτά, εἶπε ἡ Λεοπάρδαλη, γιατὶ δὲν γίνεσαι καὶ σὺ μὲ στίγματα;

— Ὤ, τὸ σκέτο μαῦρο εἶναι καλύτερο γιὰ ἕνα μαῦρο, εἶπε ὁ Αἰθίοπας. Τώρα ἔλα νὰ πᾶμε καὶ θὰ ἰδῇς ἂν δὲν πιάσωμε ἀκόμη καὶ τὸν κύριο. Ἕν-δύο-τρία-ποῦ-εἶναι-τὸ-προγευμά-σας!

Ἔτσι ἔφυγαν κι' ἔζησαν πάντα κατόπι εὐτυχεῖς, Πολυαγαπημένο.

Αὐτὸ εἶναι ὅλο.

Καμμιὰ φορὰ θ' ἀκούσῃς μεγάλους νὰ λένε: «Μπορεῖ ὁ μαῦρος ν' ἀλλάξῃ τὸ δέρμα του ἢ ἡ Λεοπάρδαλη τὰ στίγματά της;» Δὲ νομίζω τώρα πῶς οἱ μεγάλοι θὰ ἐπιμένουν νὰ λένε τέτοια ἀνοησία, γιατὶ ἡ Λεοπάρδαλη κι' ὁ Αἰθίοπας τὸ ἔχουν κάνει μιὰ φορά, δὲν εἶν' ἔτσι; Ἀλλ' οὐδέποτε θὰ τὸ ξανακάνουν, Πολυαγαπημένο. Εἶναι πολὺ εὐχαριστημένοι ὅπως εἶναι.

(Rudyar Kipling) Μετάφρ. Κ. Ι. Κ.

Σημ.— Τὸ χαριτωμένο αὐτὸ χιουμοριστικὸ παραμύθι τοῦ Κίπλιν στηρίζεται στὴν ἐπιστημονικὴ θεωρία, ὅτι τὰ ζῶα παίρνουν τὸ χρῶμα τοῦ ἐδάφους ὅπου ζοῦν. Οἱ λέοντες τῆς ἐρήμου εἶναι κιτρινωποί σὰν τὴν ἄμμο, οἱ ἀρκούδες τοῦ Πόλου ἄσπρες σὰν τὸ χιόνι, καὶ καθεξῆς. Καὶ τοῦτο εἶναι μιὰ πρόνοια τῆς φύσης γιὰ τὴ διατήρηση τοῦ εἴδους: ὁ ἐχθρὸς δύσκολα διακρίνει ἀπὸ μακριὰ τὸ ζῶο ποὺ κυνηγᾶ γιὰ τὸ κρέας του ἢ γιὰ τὸ δέρμα.

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΝΟΣ ΓΑΤΟΥ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΑΒ'.

Στὴν ἀρχή, ἡ ἱστορία αὐτὴ τοῦ Γεώργου ἦταν ὅμοια μὲ τοῦ Πολύβιου. Ἔτσι κι' αὐτουνοῦ τοῦ μπλάστρωσαν τὴ μύτη, τοῦ τὴν ἔκαναν σὰν ψεύτικη, σὰν ἀποκριάτικη, καὶ γιὰ πολλὲς ἡμέρες ὁ τραυματίας ἔμεινε στὴν κάμαρα. Γιὰ μεγαλύτερη μάλιστα περιποίηση, ὁ Πολύβιος κράτησε τὸ φίλο του στὸν πύργο, στὴν κάμαρά του, καὶ τὸν ἔβλεπα, ὅταν περνοῦσα ἀπέξω ἀπ' τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα ἢ σκαρφάλωνα στὸ παράθυρο, νὰ κάθεται σὲ μιὰ μεγαλόπρεπη πολυθρόνα καί... νὰ κλαίῃ τὴ μοῖρα του.

Κάτι μούτρα, ποὺ λέτε, κι' ὁ κ. Γεῶργος, τόοοσα! Πολὺ κατσούφης μασκαρὰς ἔγινε κι' αὐτός. Καὶ κάθε ὥρα ρωτοῦσε τὸ φίλο του:

— Τί θὰ γίνῃ ἡ μύτη μου; Πῶς θὰ εἶναι ἄμα μοῦ βγάλουν τὰ καταπλάσματα καὶ τὰ τσιρότα; Θὰ εἶναι μισερὴ σὰν τὴ δική σου;

— Ἀ, μπά! τὸν παρηγοροῦσε ὁ Χασομύτης. Τὴ δική μου τὴν ἔφαγε ὁ τροχός. Τὴ δική σου τὴν τρύπησε μόνο τἀγκίστρι. Θὰ γιατρευτῇ, ἡσύχασε!

Ἔ, λοιπόν! οὔτε ἡ μύτη τοῦ Γεώργου δὲν γιατρεύτηκε. Ἡ μόνη διαφορὰ ἦταν πῶς ἂν ἡ μύτη τοῦ κ. Πολύβιου ἔμεινε μισή, τοῦ φίλου του ἔγινε διπλή. Νά, τόση μιὰ μυτάρα παρουσιάστηκε, ὅταν τὴν ξεμπλάστρωσαν. Κι' ὁ γιατρὸς εἶπε πῶς ἄλλη θεραπεία δὲν ὑπῆρχε καὶ πῶς μ' αὐτὴ τὴ φουσκωμένη καὶ παραμορφωμένη μυτάρα θάμενε τὸ κακόπαιδο σ' ὅλη του τὴ ζωή.

Ἔτσι οἱ δυὸ ἱστορίες, ποὺ ἦταν στὴν ἀρχὴ ὅμοιες, στὸ τέλος ἄλλαξαν πολύ. Ὁ Πολύβιος ἔγινε Χασομύτης κι' ὁ Γεῶργος Διπλομύτης!

Ἀ, τί ἀστεῖο ποὺ ἦταν νὰ τοὺς βλέπῃ κανένας καὶ τοὺς δυό, ἀντικρυστούς, νὰ κουβεντιάζουν! Ἐνόμιζες πῶς τὸ καμμάτι ποὺ ἔλειπε ἀπ' τὴ μύτη τοῦ ἑνός, πῆγε καὶ κόλλησε στὴ μύτη τοῦ ἄλλου.

— Καλημέρα, Χασομύτη! ἔλεγε μελαγχολικὰ ὁ Γεῶργος τοῦ Πολύβιου.

— Καλημέρα, Διπλομύτη! ἀπαντοῦσε θλιβερὰ ὁ Πολύβιος τοῦ Γεώργου.

— Ἔ, τί φάρσα θὰ παίξουμε σήμερα; ρωτοῦσε εἰρωνικὰ ὁ πρῶτος.

— Τώρα πιά! ἀπαντοῦσε ὁ δεύτερος· ἔχουμε μεῖς μούτρα καὶ μύτες γιὰ φάρσες;

Κι' ἀλήθεια, ἐκεῖνα ποὺ ξέρετε τἄφησαν ὅλα. Τίποτα δὲν ἔκαναν πιά. Οὔτε τοῦ Τόπ, οὔτε μένα, οὔτε τῆς Ἀγγλίδας. Κανενός. Ζῶα καὶ ἄνθρωποι, στὸν πύργο καὶ στὰ περίχωρα, βρήκαμε τὴν ἡσυχία μας.

Αὐτὸ ἦταν τὸ μεγαλύτερο κατόρθωμα τῆς ζωῆς μου. Μπόρεσα νὰ δαμάσω τὰ δυὸ ἐκεῖνα θεριὰ καὶ νὰ τὰ κάμω ἀρνάκια. Σκληρὸ βέβαια τὸ μάθημα ποὺ τοὺς ἔδωσα. μ' αὐτὸ τοὺς χρειαζόταν. Ἀλλοιώτικα δὲν θὰ γινόνταν ποτὲ καλὰ

παιδιά. Καὶ τί εἶναι προτιμότερο: νἄχῃ κανεὶς ὄμορφη μύτη, μὰ νἆναι κακὸ παιδί, ζιζάνιο, θεριό; ἢ νἆναι καλὸ παιδί, κι' ἂς ἔχῃ μισὴ ἢ διπλὴ μύτη;

Ὁ φίλος μου Τόπ, ποὺ ἤξερε πὼς ἐγὼ τὰ εἶχα κάνει ὅλα, δὲν ἔπαυε νὰ μὲ συγχαίρεται:

— Μπράβο, Χιόνη! μοῦ ἔλεγε. Σὲ σένα χρωστᾶμε τὴ σωτηρία μας. Σοῦ ἀξίζει τὸ Βραβεῖο τῆς Εἰρήνης καὶ τὸ Βραβεῖο τῆς Ἀρετῆς!

Μὰ καὶ γενικά, στὸν πύργο, ἀφότου ἡσύχασαν τὰ πρῶην κακόπαιδα, δὲν εἶχα παρὰ χάδια καὶ περιποιήσεις. Καὶ περνοῦσα κεῖ-μέσα τὴν καλύτερη ζωὴ ποὺ μπορεῖ νὰ περνᾷ ἕνας γάτος.

(Στὸ ἐρχόμενο τελειώνει)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Η ΚΑΜΠΑΝΑ

(Διήγημα τοῦ Ἄντερσεν)

Τὸ βράδυ, μέσα στὰ στενὰ δρομάκια τῆς μεγάλης πολιτείας, τὴν ὥρα ποὺ βασίλευε ὁ ἥλιος καὶ τὰ σύννεφα ἔμοιαζαν σὰ χρυσὸ φόντο πίσω ἀπὸ τὶς μαῦρες καπνοδόχες, ἀκουγόταν ἕνας παράξενος ἦχος, σὰ μακρινὸς ἀντίλαλος καμπάνας. Μὰ δὲ βαστοῦσε παρὰ μόνο μιὰ στιγμή, γιατὶ τὸν ἔπνιγε ὁ θόρυβος ἀπὸ τ' ἁμάξια, τὰ κάρρα καὶ τοὺς διαβάτες.

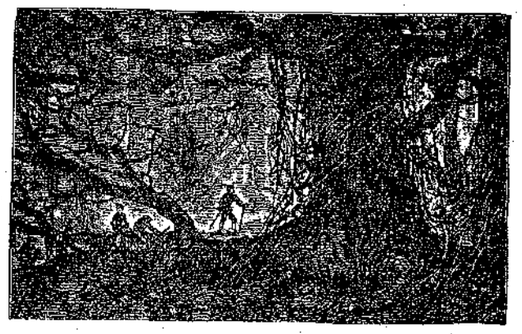

«Πῆγαν νὰ κάμουν περίπατο πρὸς τὸ μέρος τοῦ δάσους»
(Σελ. 376, στ. γ'.)

Λιγάκι παραέξω ἀπὸ τὴν πόλη, ἐκεῖ ποὺ τὰ σπίτια εἶναι ἀραιότερα κι' ἡ κίνηση λιγώτερη, φαινόταν πιὸ καλὰ ὁ ὅμορφος οὐρανός, φλογισμένος ἀπὸ τὶς στερνὲς ἀντηλιές, κι' ἀκουγόταν καθαρότερα ὁ ἦχος τῆς καμπάνας, ποὺ φαινόταν νἄρχεται ἀπὸ τὸ μακρινὸ κι' ἀπέραντο δάσος. Ἐκεῖ πρόσεχαν ν' ἀκούσουν οἱ ἄνθρωποι κι' αἰσθανόνταν μιὰ γλυκειὰ θρησκευτικὴ κατάνυξη.

Στὰ τελευταῖα, ἄρχισαν νὰ ρωτοῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον:

— Μὰ εἶναι καμμιὰ ἐκκλησιὰ μέσα στὸ δάσος; Καὶ τί γλυκὰ ποὺ χτυπάει! Δὲν πᾶμε πιὸ κοντὰ νὰ τὴν ἀκούσουμε;

Κι' ἕνα ὡραῖο πρωὶ ξεκίνησαν. Οἱ πλούσιοι μὲ τ' ἁμάξια τους, οἱ φτωχοὶ μὲ τὰ ποδάρια τους. Μὰ ὁ δρόμος φάνηκε σ' ὅλους παρὰ πολὺ μακρύς, κι' ὅταν πιὰ ἔφτασαν στὴν ἀρχὴ τοῦ δάσους, ξαπλώθηκαν ὅλοι στὴ χλόη νὰ ξεκουραστοῦν. Ἕνας ζαχαροπλάστης ἀπ' τὴν πολιτεία ἔστησε ἐκεῖ ἕναν πρόχειρο πάγκο, ὅπου χτυποῦσε τρομερὰ ἕνα κουδούνι γιὰ νὰ προσκαλεῖ πελατεία, κι' ὅλοι ἔφαγαν καὶ χόρτασαν ἀπὸ τὰ γλυκά του.

Ὅταν βράδυασε, πῆραν τὸ δρόμο νὰ γυρίσουν. Ὅλοι ἦταν ἐνθουσιασμένοι μὲ τὴν ἡμέρα ποὺ πέρασαν κι' ἔλεγαν πὼς ἦταν ἀπὸ τὶς ὡραιότερες τῆς ζωῆς τους. Τρεῖς σοβαροὶ κύριοι, ποὺ ἦταν σοφοὶ μεγάλης ἀξίας, εἶπαν πὼς τριγύρισαν τὸ δάσος ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη καὶ πὼς ἄκουσαν καθαρὰ τὴν καμπάνα· μόνο ποὺ τοὺς φάνηκε πὼς ὁ ἦχος της ἐρχόταν τώρα ἀπὸ τὴν πόλη. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτούς, ποὺ ἦταν καὶ ποιητής, ἔγραψε ἕνα ποίημα μὲ ὡραῖες ὁμοιοκαταληξίες, ὅπου παρομοίαζε τὸν γλυκὸ ἦχο τῆς καμπάνας μὲ νανούρισμα μητέρας ποὺ κοιμίζει τὸ μικρό της.

Τὸ ποίημα τυπώθηκε καὶ τὸ διάβασε κι' ὁ βασιλιάς. Ἡ Μεγαλειότης του ἐνδιαφέρθηκε γι' αὐτὴ τὴν ἱστορία κι' εἶπε ὅτι ὁποιος κατόρθωνε ν' ἀνακαλύψῃ ἀπὸ ποῦ ἐρχότανε αὐτὸς ὁ ἦχος, θἄπερνε τὸν τίτλο τοῦ βασιλικοῦ καμπανοκρούστη (ἔστω κι' ἂν ὁ ἦχος δὲν ἔβγαινε ἀπὸ καμπάνα) καὶ μεγάλο ἰσόβιο μισθό.

Πολλοὶ δρέχτηκαν αὐτὲς τὶς ἀμοιβὲς καὶ βάλθηκαν νὰ ψάχνουν μέσα στὸ ἄγριο δάσος. Ὅμως ἕνας μοναχὰ βρῆκε κάποιον τρόπο νὰ ἐξηγήσῃ τὸ φαινόμενο. Δὲν προχώρησε περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Μά, καθὼς ἔλεγε, εἶχε διακρίνει πάνω στὸν κορμὸ ἑνὸς μεγάλου δέντρου μιὰ κουκουβάγια, ποὺ κάθε τόσο χτυποῦσε τὴ μύτη της πάνω στὸ δέντρο, γιὰ ν' ἁρπάζει ἀράχνες κι' ἄλλα ἔντομα. Αὐτὸ λοιπὸν προξενοῦσε τὸν ἦχο, — ἢ ἴσως ἡ φωνὴ τοῦ πουλιοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ἀντηχοῦσε μέσα στὴν κουφάλα τοῦ δέντρου καὶ παραμορφωνόταν.

«Στὴ μέση, μιὰ δροσερὴ κι' ἄφθονη πηγή...» (Σελ. 377, στ. α'.)

Ὅλοι παίνεσαν τὴν ἐξυπνάδα καὶ τὴν παρατηρητικότητά του κι' ὁ βασιλιὰς τὸν διόρισε βασιλικὸ καμπανοκρούστη καὶ τοῦδωσε καὶ τὸ μισθό. Ἀπὸ τότε, ὁ σοφὸς αὐτὸς ἔβγαζε κάθε τόσο κι' ἀπὸ ἕνα βιβλίο τυπωμένο σὲ ὡραῖο χαρτί, γιὰ ν' ἀποδείξῃ ἐπιστημονικὰ τὴν παραγωγὴ τοῦ περιέργου φαινομένου, σύμφωνα μὲ τὴ δική του ἐξήγηση. Καὶ κανένας πιὰ δὲν εἶχε ἀντίρρηση.

Ἦρθε μιὰ μέρα ποὺ τὰ παιδιὰ ἔπεραν τὴν πρώτη κοινωνία, κι' ὁ παπᾶς ἔβγαλε ἕνα θαυμάσιο λόγο, ποὺ τὰ παιδιὰ τὰ συγκίνησε βαθιά. Ἔνοιωθαν πιὰ ὅτι ἄφιναν τὴν παιδικὴ ἡλικία κι' ὅτι ἔπρεπε ν' ἀρχίσουν νὰ σκέπτονται τὰ σοβαρὰ χρέη τῆς ζωῆς. Ὁ καιρὸς ἦταν θαυμάσιος κι' ὅλα μαζὶ πῆγαν νὰ κάμουν περίπατο πρὸς τὸ μέρος τοῦ δάσους.

Ὁ ἦχος τῆς καμπάνας ἀντηχεῖ τώρα πιὸ δυνατά, πιὸ μελωδικὰ ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά. Μιὰ γοητεία τραβᾶ τὰ παιδιὰ πρὸς τὸ δάσος κι' ἀποφασίζουν νὰ πλησιάσουν ὅσο μποροῦν.

—Σίγουρα, αὐτὸ δὲν εἶναι κουκουβάγια! εἶπαν.

Ὡστόσο, τρία ἀπ' αὐτὰ γύρισαν πίσω.

Πρῶτα πρῶτα μιὰ δεσποινιδούλα ποὺ περίμενε στὸ σπίτι της τὴ μοδίστα νὰ κάνῃ πρόβα στὸ καινούργιο της φόρεμα, ποὺ θὰ φοροῦσε στὴν πρώτη ἐμφάνισή της στὸν κόσμο, στὸ μεθαυριανὸ χορό.

—Ἀδύνατο, εἶπε, νὰ παραμελήσω τόσο σπουδαία ὑπόθεση.

Ὕστερα, ἕνα φτωχὸ ἀγόρι ποὺ εἶχε δανειστεῖ τὰ ρούχα καὶ τὰ παπούτσια ποὺ φοροῦσε ἀπὸ τὸ γιὸ τοῦ ἀφεντικοῦ του, κι' ἔπρεπε νὰ τὰ γυρίσῃ πίσω τ' ἀπόγεμα καὶ πάντως νὰ μὴν τὰ λερώσῃ στὰ χώματα καὶ στὰ χόρτα τοῦ δάσους.

Ὁ τρίτος ποὺ γύρισε, ἦταν ἕνα ἀγόρι, ποὺ δήλωσε ὅτι δὲν συνήθιζε νὰ πηγαίνῃ μακριὰ ἀπὸ τὴν πόλη χωρὶς τοὺς γονεῖς του. Οἱ ἄλλοι χαμογέλασαν κι' αὐτὸς τοὺς εἶπε ὅτι δὲν εἶναι διόλου καθὼς πρέπει νὰ περιγελοῦν. Τότε ἐκεῖνοι ἔσκασαν στὰ γέλια, αὐτὸς ὅμως δὲν ἄλλαζε ἀπόφαση, μάλιστα ἦταν πολὺ

«Μὲ αὐτὰ τἄρβυλα δὲ μπορῶ νὰ σᾶς ἀκολουθήσω γρήγορα, εἶπε τὸ φτωχὸ παιδί...»

περήφανος γιὰ τὴ φρόνιμη στάση του.

Προχώρησαν λοιπὸν οἱ ἄλλοι ἀπὸ τὸ μεγάλο δρόμο μὲ τὶς φιλύρες. Ὁ ἥλιος τρυποῦσε μὲ χρυσὲς ἀχτίνες τὰ φυλλώματα. Τὰ πουλιὰ τραγουδοῦσαν χαρούμενα κι' ὅλη ἡ παρέα, τραγουδοῦσε κι' αὐτή, πιασμένη χέρι χέρι ἀδελφικά, πλούσιοι καὶ φτωχοί, ἐργατικοὶ κι' εὐπατρίδες. Ἦταν πολὺ νέοι ἀκόμα καὶ δὲν πρόσεχαν τὴ διάκριση στὶς τάξεις. Ἄλλωστε, αὐτὴ τὴν ἡμέρα ὅλοι δὲν ἦταν ἴσοι μπροστὰ στὸ Θεό;

Σὲ λίγο ὅμως, δυὸ ἀπὸ τοὺς πιὸ μικροὺς εἶπαν πὼς κουράστηκαν καὶ γύρισαν πίσω. Ὕστερα τρεῖς κοπέλλες ἔτρεξαν σ' ἕνα χωράφι μὲ παπαρούνες, ἄρχισαν νὰ φτιάνουν μπουκέτα καὶ ξέχασαν πιὰ τὴν καμπάνα.

Ὅταν ἔφτασαν στὰ ρίζα τοῦ βουνοῦ, ἐκεῖ ποὺ ἄρχιζαν μεγάλες ἰτιές, ξαπλώθηκαν στὴ χλόη κουρασμένοι.

— Τί ὄμορφα ποὺ εἶν' ἐδῶ! ἔλεγαν οἱ περισσότεροι. Ἂς κάτσουμε νὰ ξεκουραστοῦμε. Δὲ βαριέστε! Τὸ πιὸ πιθανὸ εἶναι ὅτι καμπάνα δὲν ὑπάρχει κι' ὅτι ὅλ' αὐτὰ εἶναι παραμύθια καὶ φαντασίες.

Μὰ νά, τὴν ἴδια στιγμὴ ἀντήχησε ἡ καμπάνα ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ δάσους, τόσο καθαρή, τόσο ἐπιβλητικὴ καὶ μεγαλόπρεπη, ὥστε ὅλοι τἄχασαν. Κι' πάλι ὅμως, μόνο πέντε, ὅλοι ἀγόρια, ἀποφάσισαν νὰ κάμουν τὴν ἔξερεύνηση καὶ νὰ μποῦνε στὸ δάσος.

Κι' ἀληθινά, ἦταν δύσκολο νὰ μποῦνε. Τὰ δέντρα ἦταν πολὺ πυκνά, οἱ θάμνοι ἔφραζαν τὰ περάσματα, μυτερὰ χαλίκια ξέσχιζαν τὰ πόδια, κι' ἐδῶ καὶ κεῖ ξεφύτρωναν βράχοι μεγάλοι καὶ μικροὶ βάλτοι.

Προχωροῦσαν μὲ κόπο, ὅταν ἀκούστηκε μιὰ θαυμάσια συναυλία ἀπὸ μιὰ φωλιὰ κορυδαλλῶν. Βάδισαν πρὸς τὸν ἦχο κι' ἔφτασαν σ' ἕνα πλάτωμα, στρωμένο μὲ βρύα καὶ χλόη, μὲ λουλούδια κάθε λογῆς. Στὴ μέση, μιὰ δροσερὴ κι' ἄφθονη πηγὴ πηδοῦσε ἀπὸ ἕνα βράχο. Ὁ ψίθυρός της ἔκανε ἕνα ρυθμικό: γλούκ! γλούκ! γλούκ!

— Μὴν εἶναι αὐτὴ ἡ περίφημη καμπάνα; εἶπε τότε ἕνα παιδί, ἀκουμπώντας τ' αὐτί του στὴ γῆ γιὰ ν' ἀκούσῃ καλύτερα. Ἐγὼ θὰ μείνω ἐδῶ, γιὰ νὰ ξεκαθαρίσω αὐτὴ τὴν ἱστορία.

Κι' ἕν' ἄλλο παιδί ἔμεινε μαζί του, γιὰ νὰ πάρῃ κι' αὐτὸ μέρος ἀπὸ τὴ δόξα τῆς ἀνακάλυψης. Τ' ἄλλα τρία ξαναπῆραν τὸ δρόμο τους. Βρῆκαν μιὰ χαριτωμένη καλυβοῦλα, χτισμένη μὲ φλούδες ἀπὸ δέντρα καὶ σκεπασμένη μὲ φύλλα καὶ κλαριά. Στὴ στέγη της εἶχε μιὰ κορφὴ ἀπὸ ἀνθισμένη ἀγριομηλιά, καὶ πάνω ἀπὸ τὴν πορτοῦλα της ἦταν κρεμασμένο ἕνα κουδουνάκι.

— Νά το λοιπὸν τὸ μυστήριο! φώναξε τὸ ἕνα παιδί, καὶ τἄλλο συμφώνησε χωρὶς καμμιὰ ἀντίρρηση:

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Ἂν θέλετε νὰ βρῆτε τὴν ἡμερομηνία, τὸ μῆνα καὶ τὸ χρόνο τῆς γεννήσεως ἑνὸς προσώπου — πού, ἐννοεῖται, δὲν θέλει νὰ κρύψῃ... τὰ χρόνια του — πῆτε του νὰ κάνῃ τὶς ἀκόλουθες πράξεις, κρυφὰ ἀπὸ σᾶς:

1ον. Νὰ διπλασιάσῃ τὴν ἡμερομηνία τῆς γεννήσεώς του, νὰ προσθέσῃ 11 καὶ νὰ πολλαπλασιάσῃ μὲ τὸ 50.

2ον. Νὰ προσθέσῃ στὸ ἐξαγόμενο τὸν ἀριθμὸ τοῦ μηνὸς (1 ὁ Ἰανουάριος, 2 ὁ Φεβρουάριος κ.ο κ.), νὰ διπλασιάσῃ, νὰ προσθέσῃ 11 (ἢ 13, ἂν γεννήθηκε πρὸ τοῦ 1900) καὶ νὰ πολλαπλασιάσῃ πάλι μὲ τὸ 50.

3ον. Ἀπ' τὸ ἀποτέλεσμα ν' ἀφαιρέσῃ τὰ χρόνια του καὶ νὰ προσθέσῃ 36 γιὰ τὸ ἔτος 1931 (καὶ γενικὰ ἕναν ἀριθμό, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπ' τὰ δυὸ τελευταῖα ψηφία τοῦ ἔτους, αὐξημένα κατὰ 5).

Ἄμα τελειώσῃ αὐτὲς τὶς πράξεις, τοῦ λέτε νὰ σᾶς πῇ τὸ ἐξαγόμενο. Ἀρκεῖ τότε σεῖς ν' ἀφαιρέσετε ἀπ' αὐτὸ τὸν ἀριθμὸ 55555 (ποὺ συγκρατεῖτε εὔκολα, γιατὶ εἶναι πέντε 5) καὶ θἄχετε τὰ στοιχεῖα ποὺ ζητᾶτε. Ὅταν χωρίσετε αὐτὸ τὸ ὑπόλοιπο σὲ διψήφια τμήματα, ἀρχίζοντας ἀπ' τὰ δεξιά, τὸ πρῶτο τμῆμα στ' ἀριστερὰ θὰ εἶναι ἡ ἡμερομηνία, τὸ δεύτερο ὁ μῆνας καὶ τὸ τελευταῖο ὁ χρόνος τῆς γεννήσεως, ποὺ παριστάνεται μόνο ἀπ' τὰ δύο τελευταῖα ψηφία του.

Ὅλες αὐτὲς τὶς πράξεις μποροῦμε νὰ τὶς παραστήσουμε μὲ τὴν ἐξίσωση:

$\{([2.\eta+11)\,50+\mu]\,2+13\}\,50-\varepsilon+36=10000.\eta+100.\mu+131-\varepsilon+55555$

ὅπου η=ἡμερομηνία, μ=μῆνας καὶ ε=ἔτη. σημερινὴ ἡλικία.

Στὸ δεύτερο μέλος ἔχετε τὸν ἀριθμὸ ποὺ θὰ σᾶς δώσῃ τὰ στοιχεῖα, ἀλλ' αὐξημένο κατὰ 55555· γι' αὐτὸ ἀπ' τὸ ἀποτέλεσμα ποὺ θὰ σᾶς δοθῇ, ἀφαιρεῖτε αὐτὸ τὸν ἀριθμό. Ἐξ ἄλλου βλέπετε ὅτι ἡ ἡμερομηνία η εἶναι πολλαπλασιασμένη ἐπὶ 10000, ἄρα βρίσκεται στὸ ἀριστερὸ τμῆμα τοῦ ὑπολοίπου, ὁ μῆνας ἐπὶ 100 καὶ βρίσκεται στὸ μεσαῖο, κι' ὁ χρόνος παριστάνεται ἀπ' τὴ διαφορὰ 131 — ε, ποὺ μποροῦσε νὰ γραφῇ καὶ 1931 — α — 1800, καὶ εἶναι τὸ τελευταῖο τμῆμα· (ἂν ὅμως ἀντὶ νὰ προσθέσουμε 13, 6η πράξη, προσθέταμε 11, τότε θὰ γράφαμε 31 — α).

Ἰδοὺ κι' ἕνα παράδειγμα: Ἕνα πρόσωπο ποὺ γεννήθηκε στὶς 14 Δεκεμβρίου καὶ σήμερα θὰ εἶναι 62 χρονῶν θὰ κάνῃ τὸν ἑπόμενο ὑπολογισμό:

ἡμερομηνία	14
× 2	28
+11	39
×50	1950
+12 (ἀριθμὸς μηνὸς)	1962
× 2	3924
+13 (γέννησις πρὸ τοῦ 1900)	3937
×50	196850
−62 (ἡλικία)	196788
+36	196824

Ἀφοῦ σεῖς ἀφαιρέσετε τὸν 55555, θὰ βρῆτε: 196824 — 55555 = 14.12.69. Ἡ ἡμερομηνία δηλ. τῆς γεννήσεως εἶναι ἡ 14 Δεκεμβρίου 1869, ὅπως καὶ ὑποθέσαμε.

Σημ. — Ἡ μέθοδος αὐτὴ ἐφαρμόζεται μόνο ὡς ἡλικία 99 ἐτῶν (δηλ. διψήφιο ἀριθμό).

ΚΑΠΟΙΟΣ

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΣΕΛΛΕΥ

Σὰν πυροτέχνημα στὴ φλογοφόρα
τὸ πτῶμα ψένεται, μακάβρια πῦρα,
ὅ,τι σεβάστηκε ἡ κρύα ἁλμύρα,
ἡ γλῶσσα ἡ πύρινη τὸ γλύφει τώρα...

Μαζί του ἔστασε κι' ἡ θεία του λύρα,
ὅπου τοῦ χάρισε τὴ δαφνοφόρα
δόξα. Κι' οἱ φίλοι του τὴ φριχτὴ ὥρα,
κατάρες στέλνουνε στὴ σκληρὴ Μοῖρα.

Κι' ἐνῶ οἱ φλόγινες ὡς τὸ μεδούλι
γλῶσσες ἐφτάσανε, μ' ἄγρια τρεμούλα,
βολτάρει γύρω του, θαλασσοπούλι

Σὰν νἆν' ἡ ἴδια του—Θέ μου—ψυχούλα...
Οἱ σάρκες στάχτωσαν... πέφτουνε κάτου...
θάμα!.. Μένει ἄκαφτη μόνο ἡ καρδιά του!

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

Σημ. Εἶναι γνωστὸ ὅτι ὁ Σέλλεϋ (Shelley) ὁ μεγάλος Ἄγγλος ποιητής, ὁ φίλος τοῦ Μπάϋρων, φιλέλληνας σὰν κι' αὐτόν, πνίγηκε νεώτατος καὶ τὸ πτῶμα του κάηκε.

Η ΜΙΚΡΗ ΑΓΝΩΣΤΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ L. DE KERANY

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Γιατὶ δὲν προορίζεται νὰ ζήσῃ μὲ τοὺς πλουσίους, ἂν καὶ τὸ θέλει, καὶ γιατί, ὅταν τ' ἀγόρια μου εἶν' ἐκεῖ, ἔχει ἀρκετὲς δουλειὲς στὸ σπίτι.

— Νόμιζα πὼς τ' ἀγόρια σας, αὐτὴ τὴ στιγμή, βρίσκονται στὴ θάλασσα.

— Μήπως ἐγὼ εἶπα τὸ ἀντίθετο; ρώτησε ἡ γριὰ μὲ τραχύτητα.

Ἡ Σολάνζ ἄρχισε νὰ γελᾷ· οἱ θυμοὶ τῆς Γκὼτ τὴ διασκέδαζαν. Ἡ μὶς Βαρβάρα, ἀπεναντίας, φαινόταν σκεφτική.

— Λείπει ὁ πατέρας σας; ρώτησε τὴ μικρὴ ποὺ τοὺς εἶχε ἀνοίξει τὴν πόρτα, μιὰ ξανθούλα ὀχτὼ χρονῶν· ποὺ ἀποτελοῦσε, μαζὶ μὲ τὴ μεγαλύτερη ἀδελφή της καὶ τὰ μικρότερα ἀδέλφια της, τὸ ἀκροατήριο τῆς Γκώτ.

— Εἶναι στὸ φάρο, ἀποκρίθηκε ἐκείνη.

— Ἀλλοιώτικα, δὲ θᾶμουν ἐδῶ, εἶπε ἡ Γκὼτ μ' ἕναν τόνο εἰρωνικό. Ὁ Μουριὲ δὲ μ' ἀγαπᾶ σχεδὸν καθόλου καὶ δὲ μὲ δέχεται στὸ σπίτι του μὲ καλό. Μ' ἔπιασε στὸ δρόμο ἡ βροχὴ καὶ ἤρθα νὰ ζητήσω καταφύγιο· κοντὰ σ' αὐτὰ τὰ παλληκαρόπουλα. Καὶ γιὰ νὰ περάσῃ ἡ ὥρα, τοὺς διηγοῦμαι ὡραῖες ἱστορίες ποὺ τρομάζουν. Ἔτσι χρησιμοποιῶ καλύτερα τὴ βραδυά μου παρὰ ἂν τοὺς μιλοῦσα γιὰ πεθαμένους!

— Τὸ καλύτερο θάταν νὰ προσευχόσαστε γι' αὐτούς, παρατήρησε ξερὰ ἡ Ἰρλανδή.

Ἦταν φανερὸ πὼς ἡ γριὰ ἁμαρτωλὴ τῆς προξενοῦσε ἀποστροφὴ καὶ φάνηκε πολὺ δυσαρεστημένη ὅταν ἡ Σολάνζ, μὲ τὴ συνηθισμένη της ἀπαιτητικότητα, φώναξε:

— Μιὰ ἱστορία!.. Μιὰ ἱστορία!..

— Θὰ σᾶς διηγηθῶ μιὰ πολὺ ὄμορφη, ἂν ἡ κυρία γκουβερνάντα σας τὸ ἐπιτρέψει, ἀποκρίθηκε ἡ Γκὼτ μ' ἕνα ὕφος πολὺ ταπεινό.

— Ναί, ναί, τὸ ἐπιτρέπει, ἀποκρίθηκε ἡ χαϊδεμένη κόρη. Ἐμπρός, Γκώτ, ἀρχίστε γρήγορα!

Ξεθαρρεμένα ἀπὸ τὴ Σολάνζ, τὰ παιδιὰ τοῦ φύλακα περικύκλωσαν πάλι τὴ γριά.

Τίποτε δὲν εἶναι πιὸ μεταδοτικὸ ἀπὸ τὴν ἀνυπακοή. Ἡ Ἰουλιανή, ἡ Φραγκίσκα κι' ὁ Πέτρος — γιατὶ ὁ μπεμπὲς δὲ λογαριαζόταν ἀκόμα — ἦταν ἀποφασισμένα, ἂν ὁ πατέρας τους τὰ μάλωνε, νὰ ἐπικαλεστοῦν γιὰ ὑπεράσπισή τους τὸ παράδειγμα τῆς μικρῆς κυρᾶς τοῦ πύργου.

Καὶ θᾶχουν γερὸ μάλωμα, δίχως ἄλλο, γιατὶ ἡ γριὰ δὲν ἔλεγε ψέματα βεβαιώνοντας πὼς ὁ τίμιος Μουριὲ δὲν τὴν ἀγαποῦσε. Οὔτε ἦταν ὁ μόνος, σ' ἐκεῖνο τὸ παράλιο μέρος, ποὺ ἔκλεινε τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ του στὴν Γκὼτ Κλέντερ.

«— Τοῦτο ἐδῶ! ἀποκρίθηκε ἡ Σολάνζ γελώντας».
(Σελ. 363, στ. α'.)

Β'.

Ἡ Γκὼτ Κλέντερ δὲν εἶχε καλὸ ὄνομα στὴ χώρα. Εἶχε τρία μεγάλα παιδιά, μὲ ἀρκετὰ κακὴ ἀνατροφή, ποὺ ἦταν ψαράδες καὶ εἶχαν μιὰ ὡραία βάρκα, ἱκανὴ νὰ βαστάξει στὴν πιὸ μεγάλη θαλασσοταραχή.

Ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια, στὴν οἰκογένειά τους προστέθηκε μιὰ μικρὴ κόρη τριῶν — τεσσάρων χρόνων, ποὺ τὰ ἀγόρια τῆς Γκὼτ τὴ βρῆκαν — ἔτσι τουλάχιστο βεβαίωναν — κρεμασμένη ἀπὸ τὰ ροῦχα της σ' ἕνα συντρίμμι ναυαγημένου καραβιοῦ καὶ χωρὶς νάχῃ πάνω της κανένα σημάδι γιὰ τὴν ταυτότητά της.

Ἡ ἱστορία αὐτὴ φάνηκε πλαστὴ καὶ πολλοὶ δὲ θέλησαν νὰ τὴν πιστέψουν· μὰ οἱ κακὲς γλῶσσες σώπασαν, στὴν ἀρχὴ γιατὶ φοβόνταν τὴν ἐκδίκηση τῶν Κλέντερ, κι' ἔπειτα γιατὶ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ζοῦσε ἀκόμα ἡ χαριτωμένη Μόνα, ἡ μοναχοκόρη τῆς Γκώτ.

Ἡ Μόνα ἦταν καλὴ καὶ γλυκειά. Περιποιόταν τοὺς ἀρρώστους μὲ γιατρικὰ ἀπὸ βοτάνια, ποὺ ἤξερε νὰ ἑτοιμάζῃ ἡ θειὰ Γκὼτ μὲ μαστοριά, σὰν ἀληθινὴ μάγισσα ποὺ ἦταν. Μποροῦσε νᾶναι καὶ θρήσκα, ἂν τῆς τὸ ἐπέτρεπε ἡ μάννα της, ἀλλὰ ἡ Γκὼτ τὴν κρατοῦσε μακριὰ ἀπὸ τὴν ἐκκλησία.

Προσκολλήθηκε μονομιᾶς στὴ μικρὴ καὶ τῆς ἔδωσε τὸ ὄνομα Θυμιούλα, ἀπὸ τὸ χορτάρι ποὺ φύτρωνε ἄφθονο σὲ κεῖνα τὰ μέρη, — μὰ ἡ κόρη ἔγινε περισσότερο γνωστὴ μὲ τὸ παράνομα τῆς Μικρῆς Ἄγνωστης.

Γιὰ νὰ ἱκανοποιήσει τὴν κοινὴ γνώμη, ἡ Γκὼτ τὴν εἶχε βαφτίσει κανονικὰ καὶ δὲν τολμοῦσε νὰ τῆς ἀπαγορέψῃ τὴ συναναστροφὴ τοῦ γέρου παπᾶ. Ἐκεῖνος δοκίμαζε μεγάλη στοργὴ γι' αὐτὴ τὴ μικρὴ ἀμνάδα ποὺ ζοῦσε μέσα σ' ἕνα τόσο παράξενο κοπάδι καὶ πού, χάρη στὴν ἀνατροφὴ ποὺ τῆς εἶχε δώσει ἡ Μόνα, ἐξακολουθοῦσε νὰ μένῃ καλὴ καὶ σοβαρή.

Ἡ μὶς Βαρβάρα ἐνδιαφερόταν κι' αὐτὴ πολὺ γιὰ τὴ Μικρὴ Ἄγνωστη κι' ἐπιθυμοῦσε πάρα πολὺ νὰ τὴν ἀποτραβήξῃ ἀπὸ τὸ ἀκατάλληλο ἐκεῖνο περιβάλλον· ἀλλὰ αὐτὸ ἦταν δύσκολο, γιατὶ τίποτε, στὸ ἐξωτερικὸ φέρσιμο τῶν Κλέντερ, δὲ δικαιολογοῦσε μιὰ πράξη αὐθαίρετη.

Ἡ Μόνα σκοτώθηκε λίγους μῆνες ἀργότερα, πέφτοντας ἀπὸ ἕναν ψηλὸ βράχο τοῦ γιαλοῦ. Ἐκεῖνοι ποὺ τὴ βρῆκαν νὰ κοίτεται πάνω στὴν ἀμμουδιά, παρατήρησαν πὼς προσπαθοῦσε νὰ μιλήσῃ· μὰ τὰ χείλη της δὲ μποροῦσαν νὰ βγάλουν πιὰ οὔτε τὸν παραμικρὸν ἦχο, καὶ ξεψύχησε χωρὶς νὰ κατορθώσῃ νὰ φανερώσῃ τὸ μυστικὸ ποὺ τὴν τυραννοῦσε.

Ἡ Σολάνζ ζήλευε τὴ Θυμιούλα καὶ προτιμοῦσε ἀπ' αὐτὴ τὴν Γκὼτ, γιατὶ ἐκείνη ἤξερε νὰ κολακεύῃ τὴ ματαιοδοξία της μ' ἐπιτήδειες φιλοφρονήσεις. Γιὰ τοῦτο, κεῖνο τὸ βράδυ, χωρὶς νὰ φανεῖ πὼς ἐπρόσεξε τὰ σημεῖα τῆς ἀποδοκιμασίας ποὺ τῆς ἔδειχνε ἡ μὶς Βαρβάρα, τοποθετήθηκε στὸ πλάϊ της, ἀπαιτώντας νὰ διηγηθῇ τὴν ἱστορία ποὺ ὑποσχέθηκε.

— Πρῶτα-πρῶτα πῶς λέγεται; ρώτησε τὴ γριά. Εἶναι ἡ «Πέτρα ποὺ μιλάει» ἢ ὁ «Μύλος τοῦ Διαβόλου»;

— Ὄχι, τὶς ξέρετε αὐτές. Θὰ σᾶς διηγηθῶ τὴν περιπέτεια τοῦ Ρονὰν τοῦ σφουγγαρᾶ μὲ τὸ «καροτσάκι τοῦ θανάτου».

— Θὰ φοβηθοῦμε;

— Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ σᾶς. Πάντως εἶναι ἕνα καλὸ μάθημα γιὰ τὶς περίεργες. Μπορεῖ νὰ φέρῃ ὠφέλεια σὲ κάποια δεσποινίδα ποὺ ξέρω καὶ ποὺ τὴ νύχτα πάει νὰ ψαρέψῃ φαντάσματα στὶς ἀκρογιαλιές.

Ἡ Σολάνζ ἐμόρφασε, μὰ τέντωσε τ' αὐτιά της πιὸ πολύ.

Ἡ Γκὼτ ἄρχισε:

— Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρό, ἦταν ἕνας

φτωχὸς σφουγγαρὰς ποὺ δὲν κέρδιζε μέσα σ' ἕνα χρόνο ὅσα τσέπωνε κάθε μῆνα γιὰ μισθό του ὁ Φαζιόλ, ὁ τελωνοφύλακας, μὰ ποὺ ἦταν τόσο εὔθυμος καὶ τόσο εὐχαριστημένος ἀπ' τὴν τύχη του, ποὺ ὅλοι τὸν ἔλεγαν ὁ χαρούμενος Ρονάν. Μονάχα ἕνα ἐλάττωμα εἶχε: νὰ χώνει τὴν οὐρά του ἐκεῖ ὅπου δὲν εἶχε καμμιὰ δουλειά.

Ὕστερ' ἀπὸ καιρό, ζήτησε σὲ γάμο τὴ Μαΐκ, τὴν πιὸ ὄμορφη κοπέλλα τοῦ τόπου. Ἐκείνη δὲν ἀρνήθηκε, παρὰ μόνο τοῦ εἶπε:

— Δῶσε μου τὸ λόγο σου πὼς σὲ τρεῖς νύχτες στὴ σειρὰ δὲ θὰ κοιτάξῃς οὔτε ἀπὸ τὴν πόρτα οὔτε ἀπὸ τὸ παράθυρο, ὁποιοδήποτε θόρυβο κι' ἂν ἀκούσῃς ἀπέξω.

Γιατὶ ἡ ὄμορφη Μαΐκ, ποὺ ἡ μητέρα της ἦταν μάγισσα, ἤξερε πὼς ἐκείνη τὴ βδομάδα θάρχόταν τὸ «καροτσάκι τοῦ θανάτου» καὶ θὰ τριγυρνοῦσε στὴν καλύβα τοῦ σφουγγαρᾶ.

Ὁ Ρονὰν ὑποσχέθηκε ὅ,τι τοῦ ζήτησαν καὶ κράτησε τὸ λόγο του μονάχα τὶς δυὸ πρῶτες νύχτες· ἀλλὰ τὴν τρίτη ἄκουσε ἕναν τέτοιο θόρυβο ἀπὸ τροχούς, μαζὶ μὲ τὸ καμουτσίκι, ποὺ ἔσκαζε καὶ τοὺς ἄξονες ποὺ ἔτριζαν, ὥστε σκέφθηκε πὼς θάταν, τὸ λιγώτερο, τὸ ἁμάξι τοῦ βασιλιὰ ποὺ ἔκανε τὸν περίπατό του στὴν ἀκρογιαλιά.

Ἐπειδὴ θυμήθηκε πὼς εἶχε ὑποσχεθεῖ νὰ μὴν ἀνοίξῃ οὔτε παράθυρο οὔτε πόρτα, ἀποφάσισε, γιὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν περιέργειά του, νὰ ἀνεβῇ ἀπὸ τὸ σωλῆνα τῆς καμινάδας, πρᾶγμα ποὺ τοῦ ἦταν εὔκολο γιατὶ ἦταν ἀδύνατος σὰ ρέγκα. Σκαρφάλωσε λοιπὸν μὲ τὴ βοήθεια τῶν ποδιῶν καὶ τῶν χεριῶν, μὰ ὅταν ἔφτασε τὴν κορφή, ἔμεινε κοκκαλωμένος ἀπὸ τὸν τρόμο, γιατὶ ὁ κακόμοιρος εἶδε τὸ «καροτσάκι τοῦ θανάτου»...

Θέλησε νὰ ξανακατεβῇ, μὰ ἦταν πολὺ ἀργὰ πιά. Ὅσοι βλέπουν τὸ καροτσάκι τοῦ θανάτου δὲν ἔχουν καμμιὰ δουλειὰ σ' αὐτὸν τὸν κόσμο... Τσίφ! ταάφ! Τὸ καμουτσίκι σφύριξε ἀπειλητικὰ γύρω ἀπ' τὸ λαιμό του, κι' ἀπὸ κεῖνη τὴν ἡμέρα κανένας δὲν ἄκουσε νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὸ Ρονάν, τὸ χαρούμενο σφουγγαρά.

Τὰ παιδιὰ ἔτρεμαν· ἡ Σολάνζ εἶχε γίνει κατάχλωμη.

— Αὐτὴ ἡ ἱστορία εἶναι ἀληθινή; ρώτησε.

— Πολὺ ἀληθινή, κι' ἂν δίνετε πίστη στὰ λόγια μου, νὰ πάρετε τὰ πόδια σας στὴν πλάτη, ἂν τύχει ν' ἀκούσετε ποτὲ τὸ κύλημα τῶν τροχῶν τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ ἁμαξιοῦ.

Ἡ μὶς Βαρβάρα σήκωσε τοὺς ὤμους της:

— Δὲν κάνετε καλά, εἶπε, νὰ τρομάζετε αὐτοὺς τοὺς φοβητσιάρηδες. Τέτοιες δυσιδαιμονίες ὑπάρχουν παντοῦ. Στὴν Ἰρλανδία λένε πὼς βλέπουν μιὰ νεκροφόρα στολισμένη μὲ λοφία ποὺ τὴν ὁδηγεῖ ἕνας ἄνθρωπος χωρὶς κεφάλι.

— Κι' αὐτὸ σᾶς κάνει νὰ γελᾶτε;

— Ναί, γελῶ, γιατὶ αὐτοὶ ποὺ καυχιοῦνται πὼς ἀπάντησαν μιὰ τέτοια νεκρικὴ ἅμαξα, δὲν ἔχουν, μὰ τὴν ἀλήθεια, περισσότερο μυαλὸ ἀπὸ τὸν ὁδηγό της.

— Πολὺ ὡραῖα! ἀκούστηκε μιὰ χαρούμενη φωνή.

Ὅλων τὰ μάτια γύρισαν πρὸς τὴν πόρτα, ὅπου ἔμπαινε ἐκείνη τὴ στιγμὴ αὐτὸς ποὺ ἡ Γκὼτ εἶχε ὀνομάσει πιὸ πρὶν τελωνοφύλακα Φαζιόλ.

Ἦταν ἕνας ἄντρας καμμιὰ σαραντάρια χρονῶν, μὲ τ' ἄδολο παρουσιαστικὸ ἑνὸς παλιοῦ θαλασσινοῦ. Μόλις ἀναγνώρισε τὴ μὶς Βαρβάρα, ποὺ τὴν εἶχε περάσει, ἐξαιτίας τοῦ μεγάλου σαλιοῦ της, γιὰ καμμιὰ γυναῖκα τῆς γειτονιᾶς, πρόσθεσε εὔθυμα:

— Νὰ μὲ συμπαθᾶτε, δεσποινίς. Δὲν ἤξερα μὲ ποιὸν εἶχα νὰ κάμω, μὰ πιστεύω πὼς κι' ἂν τὄξερα, παλι δὲ θὰ βαστοῦσα τὴ γλῶσσα μου, τόσο πολὺ εὐχαριστήθηκα βλέποντάς σας νὰ βάζετε στὴ θέση της ἐαυτὴ τὴν κακόγρια.

«Τὰ παιδιὰ τοῦ φύλακα περικύκλωσαν πάλι τὴ γριά...»
(Σελ. 378, στ. β'.)

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὴ Γκώτ, πρόσθεσε μὲ τραχύτητα:

— Ἄκου δῶ, βάδω, δὲ ντρέπεσαι στὴν ἡλικία σου νὰ σηκώνῃς τὸ μυαλὸ αὐτῶν τῶν παιδιῶν μὲ τὶς ἱστορίες τοῦ ἄλλου κόσμου ποὺ τοὺς διηγιέσαι; Ἐγὼ ποὺ μὲ βλέπετε, φίλοι μου, πέρασα τριάντα χρόνια τῆς ζωῆς μας γυρίζοντας ἀπὸ γιαλὸ σὲ γιαλό, κι' ὅμως ποτὲ δὲν ἀντάμωσα τὸ διάβολο καὶ τὸ ἁμάξι του, παρὰ μόνο μέσα στὴ μπουκάλα μου...

Ἡ γριὰ Γκώτ.

Τὰ παιδιὰ ἄρχισαν νὰ γελοῦν, μὰ ἡ Γκὼτ σηκώθηκε ὀρθὴ μὲ ὕφος ἀνθρώπου ποὺ προσβλήθηκε.

— Φυλάξου, Φαζιόλ, τοῦ εἶπε, μὴ σοῦ βγοῦν ξυνὰ αὐτὰ τὰ λόγια.

— Ὦ! ἂν εἶχα νὰ φοβηθῶ μονάχα αὐτό, θᾶμουν σιγουρεμένος, ἀποκρίθηκε ὁ τελωνοφύλακας. Εἶμαι βέβαιος πὼς ἂν αὐτὰ τὰ λόγια μοῦβγαιναν ξινά, ὅπως λές, δὲ θὰ μοῦκαναν περισσότερο κακὸ ἀπ' αὐτὴ τὴ διαβολοσβροχή. Ἀλήθεια, εἶμαι μουσκεμένος ὡς τὸ κόκκαλο καὶ θᾶπιανα μ' εὐχαρίστηση ἕνα ποτήρι κρασί, ἂν ἡ Ἰουλιανὴ ἤθελε νὰ μὲ κεράσῃ.

Ἡ Ἰουλιανή, ἡ μεγαλύτερη ἀδελφή, ἔτρεξε στὸ μπουφὲ λέγοντας γιὰ δικαιολογία πὼς δὲν εἶχε προβλέψει τὴν ἐπιθυμία τοῦ μουσαφίρη της. Ἡ Γκὼτ σηκώθηκε καὶ τράβηξε γιὰ τὴν πόρτα.

— Τί, δὲ θὰ τσουγκρίσῃς μαζί μου; ρώτησε ὁ τελωνοφύλακας.

— Ὄχι, ἀποκρίθηκε αὐτή, φεύγω. Ἡ Θυμιούλα θ' ἀνησυχήσῃ ἂν ἀργήσω νὰ γυρίσω. Μήπως περάσατε κοντὰ ἀπὸ τὴν καλύβα μου, Φαζιόλ;

— Ἐγώ; ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος μὲ κάποια ἀπορία, τί νάκανα ἐκεῖ;

— Στ' ἀστεῖα τὸ εἶπα. Ξέρω καλὰ πὼς τὸ φτωχικὸ τῆς Γκὼτ δὲν ἀξίζει νὰ τιμηθῇ μὲ τὴν ἐπισκεψη ἑνὸς ἀνθρώπου τῆς ἀξίας σας. Χωρὶς παρεξήγηση, κύριε κρατικὲ ὑπάλληλε! Καληνύχτα, κοπέλλες μου!

Καὶ κουνώντας τὸ βαρὺ πανωφόρι της ἀπ' ὅπου πέφτανε σταλαματιές, ἡ Γκὼτ γύρισε καὶ κοίταξε μὲ τὸ σκοτεινὸ βλέμμα της ὅλους ὅσοι βρίσκονταν ἐκεῖ.

Τὰ παιδιὰ ρίγησαν λιγάκι καὶ ἡ Σολάνζ σκέφτηκε πὼς ποτὲ αὐτὴ ἡ γριὰ δὲν τῆς εἶχε φανεῖ τόσο ἐπιβλητική.

Τή στιγμή ποὺ ἔβγαινε ἀπ' τὸ σπιτάκι, ἡ καταιγίδα ξέσπασε.

— Μὴ φεύγεις ἀκόμα, τῆς εἶπε ὁ Φαζιὸλ σπρωγμένος ἀπὸ τὴν καλή του καρδιὰ κι' ἀπὸ τὴ φιλόξενη συνήθειες τῶν ἀνθρώπων τοῦ τόπου.

Μὰ ἐκείνη δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε.

(Ἀκολουθεῖ) Γ. ΚΟΤΖΙΟΥΛΑΣ

ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΜΟΝΟ σὰν ἤμουν στὴν τελευταία τοῦ Γυμνασίου—τετάρτη τότε τὴ λέγαμε—αἰστάνθηκα μιὰ μεγάλη λύπη τὴν ἡμέρα ποὺ διακόψαμε τὰ μαθήματα. Ἤταν, βλέπετε, γιὰ πάντα. Δὲν θὰ ξαγάβλεπα τοὺς ἀγαπημένους μου συμμαθητές, ποὺ πολλοὺς τοὺς εἶχα ἀπ' τὸ Δημοτικό,—πόσα χρόνια! Χωριζόμουν καὶ τοὺς δασκάλους μου, ποὺ μερικοὺς τοὺς ἀγαποῦσα σὰν τὸν πατέρα μου. Ἔπειτα—τὸ κυριώτερο—ἀποχαιρετοῦσα τὴ μαθητικὴ ζωή, τὴν ὡραία, καὶ μαζί της τὴν παιδικὴ ἡλικία, τὴν ὡραιότερη, γιὰ νἀρχίσω σὲ λίγο μιὰν ἄλλη, καινούρια, ἄγνωστη ἀβέβαιη. Εἶχα, θυμοῦμαι, ἕλη τὴ συναίσθηση τῆς σπουδαίας αὐτῆς ἀλλαγῆς. Μέρες, μῆνες πρωτύτερα, ὅταν συνέβαινε κανένα ἀστεῖο στὴν τάξη καὶ γελούσαμε, ἔλεγα στοὺς φίλους μου: «Γελᾶτε! γελᾶτε! λίγον καιρὸ ἀκόμα θὰ γελᾶτε ἔτσι!». Τὸ καταλάβαινα ἀπὸ τότε πῶς ὅπως γελοῦμε παιδιὰ στὸ σχολεῖο, δὲν γελοῦμε κατόπι στὴ ζωὴ οὔτε νέοι, οὔτε ἄντρες, οὔτε γέροι... Κι' ὅσο πλησίαζε τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ χρόνου, τόσο βαθύτερα αἰσθανόμουν αὐτὴ τὴ λύπη, ποὺ θὰ κορυφωνόταν τὴν τελευταία ἡμέρα, καὶ θὰ μοῦσφιγγε τὴν καρδιά, καὶ θὰ μοῦ βούρκωνε τὰ μάτια...

Τἄλλα χρόνια ὅμως τοῦ σχολείου, τὴν τελευταία αὐτὴ ἡμέρα δὲν αἰσθανόμουν παρὰ χαρά. Δὲν ὑπῆρχε, βλέπετε, ἡ ἰδέα ἑνὸς αἰώνιου χωρισμοῦ. Ὑπῆρχε μόνο ἡ ἄποψη τῶν διακοπῶν. Ἕνα ὁλάκερο καλοκαίρι, ποὺ θὰ περνοῦσε μ' ἐλευθερία καὶ ξενοιασιά. Μιὰ ἑβδομάδα ἀκόμα μελέτης στὸ σπίτι, ἔπειτα οἱ ἐξετάσεις, κι' ἔπειτα... ἡ εὐτυχία! Καὶ θυμοῦμαι τώρα πόσο τὴν ἀπολάμβανα τὴν πρώτη μέρα τῶν διακοπῶν, τὴν πρώτη μέρα ποὺ ξυπνοῦσα καὶ δὲν εἶχα οὔτε νὰ μελετήσω, οὔτε νὰ πάγω σχολεῖο, οὔτε νὰ κάμω τίποτ' ἄλλο ὑποχρεωτικό. Παρὰ μόνο ὅ,τι ἤθελα κι' ὅ,τι μοῦ κάπνιζε. (κι' ἂς μὴν κάπνιζα ἀκόμα οὔτε κρυφά...) Ἀ, τί ὡραῖα! Καθόμουν στὸ κρεβάτι ὣς νὰ βαρεθῶ, ἔπειτα σιγὰ-σιγὰ σηκωνόμουν, σιγὰ-σιγὰ ντυνόμουν—ποῦ ἡ βία κι' ἡ παραζάλη τῶν ἄλλων ἡμερῶν, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ πάω σχολεῖο στὶς ἑπτὰ καὶ ξυπνοῦσα στὶς ἑξήμισυ!—σιγὰ-σιγὰ ἔπινα τὸ γάλα μου, καὶ σιγὰ-σιγὰ κατέβαινα στὸ περιβόλι, νὰ καθήσω καὶ νὰ διαβάσω κανένα μυθιστόρημα. Ἀμ βέβαια, ποιὸς μὲ κυνηγοῦσε; Εἶχα ὅλο τὸν καιρὸ στὴ διάθεσή μου; Ξέρετε τί εἶναι νἄχετε στὴ διάθεσή σας ὅλον τὸν καιρό; Μπορεῖτε νὰ τὰ κάνετε ὅλα—καὶ δὲν κάνετε τίποτα!

Κι' ἡ δεύτερη ἡμέρα περνοῦσε ἔτσι, κι' ἡ τρίτη, κι' ἄλλες ἀκόμα ἡμέρες... Ἔπειτα ἡ εὐτυχισμένη ζωὴ τῶν διακοπῶν, τόσο ἀκανόνιστη στὴν ἀρχή, κανονιζόταν κάπως, χωρὶς νὰ λιγοστεύῃ γιὰ τοῦτο ἡ εὐτυχία της. Ξυπνοῦσα τὴν ἴδια πάντα ὥρα, διάβαζα ὅλο τὸ πρωῒ στὴν κάμαρά μου ἢ στὸ περιβόλι, ἔτρωγα, ἀναπαυόμουν λίγο τἀπομεσήμερο, διάβαζα πάλι ὣς τὸ δειλινό, κι' ἔβγαινα περίπατο μὲ τοὺς φίλους μου. Ἐξοχὴ δὲν κάναμε, γιατὶ δὲν εἴχαμε ἐξοχικὸ σπίτι. Οὔτε ταξίδια ἀναψυχῆς. Κάπου-κάπου πηγαίναμε σὲ κανένα φιλικό μας χτῆμα, ὅπου μᾶς φιλοξενοῦσαν μιὰ-δυὸ ἡμέρες, ἢ παίρναμε μιὰ βάρκα καὶ πηγαίναμε ἐκδρομὴ στ' Ἀργάσι καὶ στὸ Κρυονέρι. Ἀ, ξέχασα καὶ τὰ μπάνια. Γιὰ κανένα μῆνα, πήγαινα κάθε μεσημέρι στὶς καμπίνες τῆς Στράτα-Μαρίνας κι' ἔκανα τὸ μπάνιο μου. Αὐτὴ ἦτχν ἡ ζωή μου τὶς διακοπές. Κι' ὅσο προχωροῦσε ἡ ἐποχή, τόσο ἡ εὐτυχία... ἀρχίζε νὰ λιγοστεύῃ.

Γιατί, μ' ὅλ' αὐτά, δὲν ἦταν παρὰ μιὰ ζωὴ ἀργίας καί, καθὼς ξέρετε, τίποτε δὲν κουράζει περισσότερο ἀπ' τὴν ἀργία. Ναί, στὴν ἀρχὴ ξεκουράζει. Κι' ἀπ' αὐτὸ ἡ εὐτυχία τῶν πρώτων ἡμερῶν: τὸ ξεκούρασμα, ποὺ τόσο αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκη του πνεῦμα καὶ σῶμα. Ἔπειτα ὅμως γίνεται ἀνυπόφορη! Ἔτσι, ὅταν μεσοκοποῦσε πιὰ κι' ὁ Αὔγουστος, δὲν ἔβλεπα τὴν ὥρα πότε νὰ ξανανοίξῃ τὸ σχολεῖο καὶ νὰ ξαναρχίσουν τὰ μαθήματα. Ποθοῦσα πάλι νὰ ξυπνῶ νωρίς, νὰ ντύνουμαι βιαστικά, νὰ τρέχω γιὰ νὰ προφτάσω τὸ κουδούνι, νὰ τρέμω μὴ δὲν πῶ καλὸ μάθημα, νἀγανιῶ τί βαθμὸ θὰ πάρω καί, γυρίζοντας τὸ βράδυ στὸ σπίτι, νὰ μελετῶ, νὰ γράφω, νὰ παιδεύουμαι, ὣς τὴν ὥρα ποὺ θὰ μὲ φώναζαν γιὰ τὸ τραπέζι. Αὐτὰ ποθοῦσα. Εὐχάριστα; Ὄχι καὶ τόσο βέβαια. Ἦταν ὅμως τἀναγκαῖα, ἦταν ἐκεῖνα ποὺ χρειαζόμουν. Γιατὶ ἡ ζωὴ τῆς ἀργίας μὲ εἶχε κουράσει κι' ἤθελα, ἀνυπομονοῦσα νὰ ξαναρχίσω τὴ ζωὴ τῆς ἐργασίας πού... θὰ μὲ ξεκούραζε.

Μπορῶ νὰ πῶ, πὼς ἡ χαρά μου ἦταν πολὺ μεγαλύτερη τὴν πρώτη ἡμέρα τοῦ σχολείου παρὰ τὴν πρώτη ἡμέρα τῶν διακοπῶν. Κι' ὄχι τόσο γιατὶ ξανάβλεπα τοὺς συμμαθητές μου, τοὺς δασκάλους μου, παρὰ γιατὶ ἄρχιζα μιὰν ἄλλη ζωή. Μοῦ φαίνεται πὼς τὸ ἴδιο θὰ χαιρόμουν ἀπὸ μέσα μου κι' ἂν ἔβλεπα καινούριους συμμαθητὲς καὶ δασκάλους. Μὲ τοὺς δεύτερους, ἄλλωστε, αὐτὸ συνέβαινε σχεδὸν πάντα. Σπάνια εἶχα τὸν ἴδιο καθηγητὴ δυὸ-τρία χρόνια. Ὁ «ἑλληνιστὴς» ἄλλαζε ἀπὸ τάξη σὲ τάξη. Ὁ «μαθητικὸς» ἔμενε ὁ ἴδιος κι' ὁ «γάλλος». Ἀλλὰ κι' αὐτοὺς μᾶς τοὺς ἄλλαζε καμμιὰ φορὰ τὸ Ὑπουργεῖο: μετέθετε κείνους ποὺ ξέραμε, καὶ μᾶς ἔστελνε ἄλλους ποὺ τοὺς βλέπαμε πρώτη φορά. Ἀδιάφορο! τὸ συννεφάκι ἦταν πολὺ μικρὸ γιὰ νὰ σκιάσῃ τὴν εὐτυχία μου. Καὶ σὲ λίγο ἀγαποῦσα καὶ τοὺς καινούριους μου δασκάλους ὅσο καὶ τοὺς παλιούς.

Φυσικά, ὑπάρχει κι' ἕνας ἄλλος λόγος, πολὺ σπουδαῖος, ποὺ τὸ καλὸ παιδὶ πρέπει νὰ χαίρεται ὅταν ξανανοίγῃ τὸ σχολειό: ποὺ θὰ ἐξακολουθήσῃ τὴ σπουδή του, ποὺ θὰ μάθῃ περισσότερα ἀπ' ὅσα ξέρει, ποὺ θὰ πλησιάσῃ κατὰ ἕνα χρόνο τὸ ποθούμενο. Ναί, ἀλλὰ ἡ χαρὰ αὐτὴ ἔρχεται ὕστερα, μὲ τὴ σκέψη, μὲ τὴν ἰδέα, ἐνῶ ἡ ἄλλη, ἡ πρώτη, πιὸ αὐθόρμητη, εἶναι καθαυτὸ τὸ αἴσθημα. Καὶ τὰ παιδικά μου αἰσθήματα κατὰ τὶς διακοπὲς προσπάθησα σήμερα νὰ θυμηθῶ καὶ νὰ γράψω. Εἶναι ἄραγε ὅμοια μὲ τὰ δικά σας; Δὲν ξέρω... ὁ κόσμος ἀλλάζει... τὰ σημερινὰ παιδιὰ δὲν εἶναι σαν τὰ χθεσινά... Ὡστόσο ἔχω τὴν ἰδέα ὅτι σὲ μερικὰ πράγματα οὔτε ὁ κόσμος ἄλλαξε, οὔτε τὰ παιδιά. Κι' ἔν' ἀπ' αὐτὰ εἶναι καὶ τὸ αἴσθημα ποὺ γεννοῦν οἱ διακοπές: Χαρὰ τρελλὴ τὶς πρῶτες μέρες, λιγώτερη τὶς ἄλλες, ἔπειτα κούραση, βαρυεστισιά, καὶ τέλος ἀνυπομονησία νὰ ξανανοίξῃ τὸ σχαλεῖο. Ἔτσι; Ἂν κάνω λάθος, σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ τὸ πῆτε.

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΠΑΛΙΑΤΖΗΣ

— Παλιὰ παίρνω, παλιὰ ἀγοράζω! φώναζε κάποιος παλιατζῆς Ἑβραῖος στοὺς δρόμους τῆς Σταμπούλ.

Ἕνας χασομέρης Τοῦρκος θέλησε νὰ παίξῃ μαζί του.

— Πραματευτή, πραματευτή, ἔλα κοντά, τοῦ φωνάζει.

Ὁ Ἑβραῖος πλησίασε.

—Ἔχω μιὰ καταρροή, δὲν τὴν παίρνεις ἐσύ; τοῦ λέει ὁ Τοῦρκος, τάχα μὲ ἀφέλεια.

Ὁ παλιατζῆς τὸν ρωτᾶ μὲ ψυχραιμία:

— Πόσος καιρὸς εἶναι ποὺ τὴν ἔχεις, ἐφέντη μου;

— Μὰ θἄναι καμμιὰ δεκαριὰ μέρες, λέει ἐκεῖνος.

— Αἴ λοιπόν, εἶναι ἀκόμα καινούργια, ἐφέντη μου, κι' ἐγώ, βλέπεις, ἀγοράζω μόνο παλιά· ἔχε τὴν καναδυὸ χρόνια, ὣς ποὺ νὰ παλιώσῃ, καὶ τότε εὐχαρίστως!

Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Μ. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΥΘΟΥ

[Ἴδε Διάπλασ. 1930, φύλλ. 34]

Αὐτὴ τὴ φορὰ σᾶς ἐζήτησα ἐν' ἀπὸ τὰ πιὸ δύσκολα πράγματα: Νὰ μοῦ γράψετε ἕνα μικρὸ Μῦθο δικό σας, πρωτότυπο, κατὰ τὰ πρότυπα τοῦ Αἰσώπου καὶ τῶν ἄλλων παλαιῶν ἢ νεωτέρων μυθογράφων. Δηλαδὴ μιὰ ἱστορία μὲ ἀνθρώπους καὶ μὲ ζῶα—ἢ φυτά, ἢ καὶ ἄψυχα ἀκόμη—ἀνθρωποποιημένα, μὲ ἠθικό, διδακτικὸ συμπέρασμα ποὺ νὰ βγαίνῃ μονάχο του (ἐπιμύθιο, ὁ μῦθος δηλοῖ...) καὶ γραμμένη μὲ χάρη, ἀλλὰ καὶ μὲ συντομία τέτοια, ποὺ νὰ μὴν ὑπάρχῃ οὔτε μιὰ περιττὴ λέξη. Ἀ, τί δύσκολο! Γιὰ θυμηθῆτε, παρακαλῶ, αὐτὸ τὸν αἰσώπειο μῦθο: «Λύκος ἰδὼν ποιμένας ἐσθίοντας πρόβατον, ἔφη: —Ἥλικος θόρυβος γένοιτ' ἂν εἰ ἐγὼ τοῦτο ἐποίουν!». Μεταφράστε τον: «Λύκος, βλέποντας βοσκοὺς νὰ τρῶνε πρόβατο, εἶπε: —Τί κακὸ θὰ γινόταν, ἂν αὐτὸ τὄκανα ἐγώ!». Φτιάσετε τώρα κι' ἕνα δικό σας παρόμοιο. Μὲ τὴν ἴδια φαιδρότητα, νοστιμάδα καὶ χάρη, μὲ τὴν ἴδια ἀσύγκριτη συντομία κι' ἀκριβολογία, μὲ τὸ ἴδιο καθαρὸ καὶ σωστὸ νόημα. Μπορεῖτε; Ἐδῶ σᾶς θέλω!

Κι' ὅμως ἀρκετοὶ μπόρεσαν. Ὁ διαγωνισμὸς αὐτός, ποὺ τὸν ἔκαμα δλωςδιόλου γιὰ δοκιμή, ἔδωσε — ἀνέλπιστο πρᾶγμα — μερικοὺς μύθους τέλειους ἀπὸ κάθε ἄποψη, Ἔδωσε ἀκόμα κι' ἄλλους, ποὺ δέν ὑστεροῦν παρὰ μόνο κατὰ τὸ γράψιμο· (ἔχουν δηλαδὴ πολλὰ περιττὰ ἢ εἶναι σὲ ἀνώμαλη γλῶσσα γραμμένοι). Μὲ ἄλλους λόγους, μ' ἕνα ξαναχύσιμο, γίνονται κι' αὐτοὶ πρώτης τάξεως Μῦθοι. Ἔ, δὲν ἤθελα καὶ τίποτα περισσότερο. Εἶμαι γι' αὐτὸ κατευχαριστημένη. Οὔτε ἀπορῶ πὼς οἱ ἄλλοι — οἱ περισσότεροι φυσικὰ — ἀπέτυχαν. Σὲ τέτοιο Διαγωνισμὸ μποροῦσε νἀποτύχουν κι' ὅλοι ἀνεξαιρέτως!

Ἂς ἰδοῦμε τώρα αὐτοὺς ποὺ ἀπέτυχαν, γιὰ νὰ καταλάβουμε καλύτερα σὲ τί ἐπέτυχαν οἱ ἄλλοι.

***

Ὁ *Μικρὸς Ἔδισσων* μᾶς διηγεῖται τὴν ἱστορία δύο ἀλόγων, τοῦ Μῶρου καὶ τοῦ Μάρκου, ποὺ μάλωναν στὸ φαΐ. Ὁ Μῶρος, ποὺ ἦταν πιὸ δυνατός, ἀνάγκασε μιὰ μέρα, μὲ τὶς κλωτσιές, τὸ Μάρκο νὰ ὑποχωρήσῃ. Μὰ οἱ κλωτσιὲς γκρέμισαν καὶ τὸ σταῦλο — τὴ «σοφίτα» λέει ὁ *Μ. Ἔδισσων* — καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἔβγαλαν τὸ Μῶρο ψόφιο. Αὐτὸ λοιπὸν δὲν εἶναι καθαυτὸ μῦθος. Εἶναι ἕνα μικρό, σύντομο, ἠθικὸ διήγημα μὲ ζῶα, ποὺ δείχνει πὼς ὁ ἀδικητὴς τιμωρεῖται. Κοινὸ πρᾶγμα, χωρὶς χάρη καὶ νοστιμάδα. Κι' ἀρκετὰ ἀπίθανο νὰ γκρεμιστῇ μὲ κλωτσιὲς ἕνας σταῦλος ἢ σοφίτα.

Ἡ *Ἰσχὺς τοῦ Πειρωμένου* διηγεῖται κάτι ποὺ μοιάζει μὲ μῦθο περισσότερο. Ἕνα ποντικάκι δὲν ἀκούει τὴ μαμμά του, βγαίνει κρυφὰ τῆς ἀπ' τὴ φωλιὰ καὶ πέφτει στὰ νύχια τοῦ ψιψίκου. Ἡ παρακοὴ τιμωρεῖται, καὶ σκληρὰ μάλιστα, ὁ μῦθος ὅμως εἶναι κοινὸς καὶ μετριώτατα γραμμένος.

Μὰ καὶ τὸ κομμάτι τῆς *Κάρμεν Σύλβα* εἶναι μᾶλλον διήγημα. Μόνο ποὺ τὸ διηγοῦνται στὸ δάσος μεταξύ τους τὰ φυτὰ (σὲ ὥρα μάλιστα ἀκατάλληλη γιὰ διηγήσεις, γιατὶ φυαῖ ἄφρας δυνατός...) Ἥρωας τοῦ διηγήματος δὲν εἶναι τὰ φυτὰ αὐτὰ ποὺ μιλοῦν, ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι γιὰ τοὺς ὁποίους λένε: Ἡ δασκάλα ποὺ συμβούλευε τὴ μαθήτριά της νὰ βάλῃ στὸ μπουκέτο της, γιὰ πρασινάδα, καὶ μολόχες, καὶ τὸ κοριτσάκι ποὺ μίλησε γιὰ τὶς μολόχες περιφρονητικά, εἶδε ὅμως πόσο ἀξίζουν ὕστερα ποὺ τὴν τσίμπησε μιὰ τοουκνίδα καί, γιὰ νὰ τῆς περάσῃ ὁ πόνος, τῆς ἔτριψαν τὸ πόδι μὲ μολάχα. Τό σύνολο ἔχει κάποια πρωτοτυπία. Ἀλλὰ κι' ἡ ἔκτασή του, κι' ἡ ὀφή του γενικά, δὲν εἶν' ἐκεῖνα ποὺ θέλει ἕνας μῦθος. Καὶ κάτι ἄλλο: Βάζουν γύρω σὲ μπουκέτα, γιὰ πρασινάδα, μολόχες; Ἀκαλαίσθητο!

Ἡ *Περιπλοκὰς* μᾶς διηγεῖται πὼς στὸ σπίτι μιᾶς γριᾶς χωρίας ζοῦσαν δυὸ γάτες: ἡ ὁμορφη καὶ παραχαϊδεμένη Σουσοῦ, καὶ μιὰ ἄλλη, παραμελημένη κι' ἀνώνυμη. Ὅταν πέθανε ἡ κυρά τους, ἡ Σουσοῦ, ποὺ δὲν ἤταν μαθημένη νὰ κυνηγᾷ ποντίκια, οὔτε νὰ κλέβῃ φαγιά, φόρησε ἀπ' τὴν πεῖνα. Ἡ ἄλλη ὅμως ἔζησε καὶ ζῇ ἀκόμα.—Μῦθος; Ὄχι τόσο. Μᾶλλον διήγημα κι' αὐτό. Σύντομο ὅμως, ἀρκετὰ καλογραμμένο καὶ μὲ διδακτικὸ συμπέρασμα ποὺ βγαίνει μονάχο του.

Ἡ *Σαπουνόφουσκα*, ἄ, αὐτὴ ἔγραφε μῦθο. Ἥρωές του εἶναι ἕνα περήφανο ἄλογο κι' ἕνα ταπεινό, μὰ φρόνιμο, γαϊδουράκι, ποὺ μιλοῦν μεταξύ τους ὅπως γίνεται στοὺς μύθους. Τὸ ἄλογο φαντάζεται πὼς εἶναι κάτι τί, γιατὶ ἕνας πρόγονός του, ὁ Δούρειος ἵππος, ἔκαμε τοὺς Ἕλληνες νὰ πάρουν τὴν Τροία. Κι' ὅταν τὸ γαϊδουράκι τοῦ ζητᾷ μιὰ χάρη — νὰ τὸ ἀφήσῃ νὰ προηγηθῇ στὸ δρόμο ποὺ πᾶνε κι' οἱ δυὸ φορτωμένοι, γιὰ νὰ πέρπατῇ ὅπως θέλει καὶ νὰ μὴν παρακουράζεται — τὸ ἄλογο τοῦ τὴν ἀρνεῖται μὲ περιφρόνηση. Καὶ τότε τὸ γαϊδουράκι τοῦ ἀπαντᾷ: «Ἡ καλύτερη εὐγένεια εἶναι νὰ βοηθῇ κανεὶς τοὺς ἀδύνατους καὶ τοὺς δυστυχισμένους καὶ νἀφίνῃ τοὺς προγόνους του ἥσυχους, προσπαθώντας νὰ κάνῃ ὁ ἴδιος ἔργα ποὺ νὰ τὸν τιμήσουν». Πολὺ σωστό. Ἀλλὰ τὸ τέλος δὲν ἱκανοποιεῖ τέλεια. Ἀπ' τὴν ἀρχή, ἀλλαιώτικα κανεὶς τὸ περιμένει. Γιατὶ ὁ μῦθος αὐτὸς θυμίζει τὸν γνωστὸ ἐκεῖνον, ὅπου τὸ παραφορτωμένο γαϊδούρι παρακαλεῖ τοῦ κάκου τὸ ἄλογο νὰ πάρῃ μέρος ἀπὸ τὸ φορτίο του. Κι' ὅπως ἐκεῖ τὸ ἄλογο τιμωρεῖται, γιατὶ τὸ γαϊδούρι ψοφᾷ ἀπ' τὸν κόπο καὶ τὸ ἄλογο τότε ὑποχρεώνεται νὰ φορτωθῇ ὅλο του τὸ φορτίο καὶ τὸ τομάρι του μαζί, κάτι ἀνάλογο ἔπρεπε νὰ συμβαίνει κι' ἐδῶ, γιὰ νὰ τελειώνῃ ὁ μῦθος πιὸ καλά, πιὸ διδακτικά.

Ὁ *Βάσιγκτων* μᾶς διηγεῖται τὰ ἑξῆς: Ἕνας χωρικὸς ἀνακάλυψε θησαυρὸ καὶ σκεπτόταν νὰ τὸν παραδώσῃ στὸ Κράτος. Ἀλλὰ οἱ κάργες ποὺ τὸν εἶδαν καὶ τὸν ὀρέχθηκαν — καὶ καθὼς ξέρετε, τὰ πουλιὰ αὐτὰ κλέβουν ὅ,τι γυαλίζει, — ξεγέλασαν τὸ χωρικὸ πὼς ἔρχονται λῃστές, τὸν ἔκαμαν νὰ φύγῃ καὶ κουβάλησαν σὲ λίγο τὸ θησαυρὸ στὴ φωλιά τους.— Ὁ μῦθος αὐτὸς δὲν εἶναι οὔτε καλογραμμένος οὔτε διδακτικός. Ἂν τουλάχιστο ὁ χωρικὸς ἤθελε νὰ οἰκειοποιηθῇ παράνομα τὸ θησαυρό· ἀλλ' ἀφοῦ σκεπτόταν νὰ τὸν παραδώσῃ, ὅπως εἶχε χρέος, γιατὶ νὰ ξεγελασθῇ ὁ κακόμοιρος καὶ νὰ τὸν χάσῃ... τὸ Κράτος;

Μὰ καὶ στὸ μῦθο τῆς *Βιολέττας* — ἂν καὶ ταιριαστὸ σύντομο καὶ καλογραμμένο — τὸ δίδαγμα δὲν βγαίνει τόσο καθαρό. Ἡ πεταλοῦδα πότε πετᾷ στὸ ἕνα λουλούδι, πότε στὸ ἄλλο, καὶ στὸ καθένα λέει πάντα πὼς εἶναι τὸ ὡραιότερο. Τὴν ἀσταθία λοιπὸν θέλει νὰ δείξῃ, ἢ τὴν κατεργαριὰ τῆς πεταλούδας; Ἢ τὴν εὐπιστία καὶ τὴν κουταμάρα τῶν λουλουδιῶν; Ἢ ὅλ' αὐτὰ μαζί; Ὁ μικρὸς μῦθος πρέπει νὰ δείχνῃ ἕνα μόνο πρᾶγμα. Καὶ σ' αὐτὸ νἀ τείνῃ ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὣς τὸ τέλος. Ὅταν λέει πολλά, δὲν λέει τίποτα.

Νὰ τώρα κι' ἕνας ἑξμετρος μῦθος, Τὸν ἔγραφε τὸ *Δροσερὸ Μελτέμι*. Ὁ γαΐδαρος ζητοῦσε ἀπ' τὸ μοσχάρι λίγη ἀπ' τή διαλεχτὴ τροφή του. Τὸ μοσχάρι τοῦ ἀπαντοῦσε μὲ περιφρόνηση ὅτι σ' ἕναν παλιογαΐδαρο φτάνουν γιὰ τροφὴ τἀγκάθια. Μὰ ἤρθε καιρὸς ποὺ τὸ μοσχάρι σφάχτηκε γιὰ νὰ φαγωθῇ, ἐνῷ ὁ γαΐδαρος, ἂν καὶ δούλευε πολὺ κι' ἔτρωγε λίγο, τουλάχιστο ζοῦσε. Τὸ συμπέρασμα αὐτὸ δὲν εἶναι καὶ τόσο ἀναντίρρητο. Κάποιος θἄλεγε πὼς προτιμότερο νὰ πεθαίνῃ κανεὶς παρὰ νὰ ζῇ δοῦλος, τρώγοντας ἀγκάθια. Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ χαλᾷ ὅλως-διόλου τὸν μῦθο, εἶναι οἱ ἀτεχνοι στίχοι του.

Μὰ καὶ τῆς *Νέλλης* ἡ ἱστορία, ἂν καὶ πολὺ καλογραμμένη στὸ πεζό, θὰ προκαλοῦσε ἀντιρρήσεις. Οἱ ντάλιες τοῦ κήπου, σ' ὅλη τους τὴν ἄνθηση, κορόϊδευαν τὰ χρυσάνθεμα ποὺ, ἐκείνη τὴν ἐποχή, ἦταν μικρὰ ἀκόμα κι' ἄνανθα. Ὕστερα ὅμως οἱ ντάλιες ξεράθηκαν καὶ στὸν κῆπο κυριάρχησαν τὰ χρυσάνθεμα. Ἀλλὰ τί σημαίνει αὐτό; Μήπως σὲ λίγο καὶ τὰ χρυσάνθεμα δὲν θὰ πάθαιναν τὸ ἴδιο; Κι' ἂς μὴν κορόϊδευαν αὐτὰ κανένα... Θἔλω νὰ πῶ, ὅτι γιὰ νὰ πῇ ἐκεῖνο ποὺ ἤθελε, ἡ *Νέλλη* δὲν ἐδιάλεξε καλὰ τὴν ἱστορία.

Μὲ λουλούδια ἔχει νὰ κάνῃ καὶ τὸ *Λυσόχαρτο*. Τὸ τριαντάφυλλο δείχνεται, καμαρώνει, ἀντρειεύεται κι' ἔχει πεποίθηση στάγκαθία του. Μιὰ μέρα, ἕνας «ἄγριος» περιβολάρης ἤρθε κι' ἔκοψε τὸ τριαντάφυλλο. Ἄφησε ὅμως τὸν κρυμμένο μενεξέ. Καὶ τὸ συμπέρασμα; Λιγάκι ἀμφίβολο. Πρῶτο, γιατὶ κι' οἱ μενεξέδες προδίδονται ἀπ' τὴ μυρωδιά τους κι' οἱ περβολάρηδες, ἄγριοι ἢ ἥμεροι, τοὺς κόβουν ἐπίτηδες. Ἔπειτα, σ' αὐτὸν τὸ μῦθο ὁ μενεξὲς παρουσιάζεται μᾶλλον θελτός, φοβιτσιάρης, ἐνῷ τὸ λουλούδι αὐτὸ συμβολίζει συνήθως τὴ μετριοφροσύνη, ποὺ βέβαια εἶναι ἄλλο πρᾶγμα. Τὸ γράψιμο ὡστόσο ἀρκετὰ καλὸ κι' ὁ μῦθος σύντομος ὅπως πρέπει.

Μὰ ὁ συντομώτερος ἀπ' ὅλους εἶναι ὁ μῦθος τῆς *Ναΐδος*. Δυὸ γάτες τσακωνόνταν μπροστὰ σ' ἕνα κομμάτι κρέας. Ἕνας σκύλος πρασφέρθηκε νὰ τὶς συμβιβάσῃ καὶ... τοὺς τσφαγε. Καλὰ νὰ πάθουν, ἔ; Ἀλλὰ τὸ πάθημα θἄταν δικαιότερο καὶ διδακτικώτερο, ἂν ὁ διαστὴς δὲν ἦταν αὐτόκλητος, ἀλλὰ τὸν φώναζαν οἱ ἴδιες οἱ γάτες νὰ τὶς δικάσῃ. Ἔτσι θὰ δειχνόταν πὼς δὲ συμφέρει ὅσοι ἔχουν διαφορὲς νὰ προστρέχουν στὰ δικαστήρια, ἀλλὰ νὰ συμβιβάζουνται μόνοι τους, ὅπως δείχνεται στὸ μῦθο ἐκεῖνον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὁ κ. Ξενόπουλος ἔβγαλε τὴν κωμῳδία «Τὰ ἔξοδα τῆς δίκης».

Μὰ κι' ὁ μῦθος τοῦ *Μεγαλοσχολίτη* θυμίζει κάποιον ἄλλον: Καλοκαίρι. Ἕνα λουλουδάκι, ποὺ μαραινόταν ἀπὸ τὴ ζέστη, παρακαλεῖ ἕνα συννεφάκι, ποὺ περνοῦσε ἀπὸ πάνω του, νὰ τοῦ ρίξῃ λίγο νερό. Τὸ συννεφάκι τοῦ ἀπαντᾷ πὼς ἔχει δουλειά, φεύγει γρήγορα καί, στὸ γυρισμό, ρίχνει ὅλο τὸ νερό του. Μὰ εἶναι ἀργά: τὸ λουλουδάκι εἶχε ξεραθεῖ. —Ὁ μῦθος αὐτὸς δὲν ἔχει βέβαια τόση πρωτοτυπία, οὔτε τὸ γράψιμο εἶναι τόσο στρωτό. Γλῶσσα ἀνακατεμένη.

***

Ἀλλ' ἀπὸ ἐδῶ κι' ἐμπρός, ἔχομε πολὺ πιὸ πρωτότυπα πράγματα.

Καὶ νὰ τὸ *Προσκυνάκι τοῦ Ζαγορίου*. Ὁ Θεός, λέει, εἶναι κριτὴς καὶ στοὺς ἀνθρώπους καὶ στὰ φυτά. Ἔτσι συχώρεσε κι' ἕναν ἄνθρωπο ποὺ μεθοῦσε κι' ἔδερνε τὴ γυναῖκα του, γιατὶ στὸν κῆπο του εἶχε καλλιεργήσει τρεῖς μενεξέδες ποὺ ἔκαμαν στὸν κόσμο τρία καλά. Ὁ μῦθος εἶναι πολὺ ἀδέξια γραμμένος (ὁ Ἅγιος Πέτρος μάλιστα, ὁ κλειδοκράτορας τοῦ Παραδείσου, γίνεται Ἅγιος Παῦλος·) τί τὰ θέλετε ὅμως ποὺ ἔχει μιὰ μεγάλη πρωτοτυπία!

Τὸ ἴδιο κι' ὁ μῦθος τοῦ *Λευκάτα* «Ἥλιος καὶ Φεγγάρι». Ἴσως εἶναι κάποια λαϊκὴ παράδοση, παραλλαγμένη. Ἀλλὰ καὶ μόνο ποὺ τὴν πῆρε ὁ *Λευκάτας* καὶ τὴ διασκεύασε σὲ μῦθο μὲ νόημα καὶ δίδαγμα. εἶναι ἀρκετὴ πρωτοτυπία. Ὁ Ἥλιος λοιπὸν καὶ τὸ Φεγγάρι ἦταν μιὰ φορὰ φίλοι ἀδελφικοί. Μαζὶ ἔβγαιναν τὴν ἡμέρα καὶ μαζὶ φώτιζαν τὸν κόσμο, ὁ Ἥλιος μὲ τὸ δικό του φῶς καὶ τὸ Φεγγάρι μὲ τὸ φῶς ποὺ τοῦ δάνειζε ὁ φίλος του. Τὴ νύχτα κοιμόνταν στὸ παλάτι τους. Μὰ ὕστερα τὸ Φεγγάρι τὸ πῆρε ἀπάνω του κι' ἔβγαινε καὶ μονάχο του τὴ νύχτα, κρυφὰ ἀπ' τὸν Ἥλιο, γιὰ νὰ δείχνῃ στοὺς ἀνθρώπους πὼς εἶναι τάχα αὐτόφωτο. Τέλιαθε ὁ Ἥλιος, θύμωσε μαζί του, κι' ἀπὸ τότε αὐτὸς βγαίνει μονάχος του τὴν ἡμέρα κι' ἀφίνει τὸ Φεγγάρι, μονάχο του πάλι, νὰ γυρίζῃ τὴ νύχτα. Καὶ πότε τὸ φωτίζει, πότε τὸ μισοφωτίζει, πότε τὸ ἀφίνει ὁλωςδιόλου σκοτεινό, κι' ἔτσι οἱ ἀνθρωποι βλέπουν πὼς τὸ φῶς τοῦ Φεγγαριοῦ εἶναι δανεικό. Τί κρῆμα ποὺ ὁ ὡραῖος αὐτὸς μῦθος εἶνα

σκοῦρα παραθυρόφυλλα (κι' **ἔτριζαν** μάλιστα ἀπ' τὸ θυμό τους) γιατὶ δὲν εἶχαν ἀνοίξει ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ τἄχε βάλει ὁ μάστορης, καὶ δὲν τἀφιναν καθόλου νὰ ἰδοῦν ἔξω καὶ νὰ δειχθοῦν. Οὔτε ἤθελαν γ' ἀκούσουν πῶς ὁ καιρὸς ἦταν κακὸς καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἀνοιγαν τὰ σκοῦρα . . . Ἐπιτέλους θύμωσαν κι' αὐτὰ κι' ἄνοιξαν μιὰ στιγμὴ λιγάκι. Ὁ ἄνεμος τότε τὰ διαπλάτωσε, ἡ βροχὴ χτύπησε τὰ τζάμια δυνατὰ καί, καθὼς ἦταν φρέσκα, ξεκόλλησαν, ἔπεσαν κάτω κι' ἔγιναν θρύψαλα, —θύματα τῆς μανίας τους γιὰ ἐπίδειξη. Κι' ὁ μῦθος αὐτὸς, βλέπετε, τἄχει ἆλα. Ἡ ἀπαραίτητη μόνο συντομία τοῦ λείπει καὶ κάποια περισσότερη χάρη στὸ γράψιμο.

Ὄχι, τόσο πρωτότυπος δὲν εἶναι ὁ χωρὶς τίτλο μῦθος τῆς ***Ἀμαρυλλίδος***. Ἔχει ὅμως κι' αὐτὸς τὴν πρωτοτυπία του κι' εἶναι γραμμένος ὅπως πρέπει. Τὸν ἀντιγράφω :

Χνουδάτη πεταλουδίτσα, χαριτωμένη μὰ καὶ περήφανη, κάθηκε σὲ χωνὶ ὀρθάνοιχτου κρίνου.

— Πόσο εἶσαι ἀξιολύπητος, καϊμένε, γιὰ τὴ σκλαβιά σου! τοῦ εἶπε. Ἴδες ἐμένα : Πετῶ πάντα ὅπου θέλω, κανεὶς δὲν μὲ ὁρίζει. Ἐσύ, ἀκίνητος, προσμένεις τὸ θάνατο. Ὅλοι μὲ θαυμάζουν ἐμένα : τὰ φτερά μου, τὰ στίγματά μου, τὴ λεπτότητά μου. Ἴδες με τώρα, θά . . .

Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσῃ. Δυὸ παιδιά, μὲ πυκνὰ πλεμματάκια, πιάσαν αἰχμάλωτη τὴν πεταλουδίτσα, χαρούμενα ποὺ θὰ πλούτιζαν τὴ συλλογή τους.

Κι' ὁ μῦθος τοῦ ***Ἰουλίου Καίσαρος***, «Ποντικοὶ καὶ Γάτα» δὲν ἔχει οὔτε μιὰ λέξη περιττή: Τὰ νέα ποντίκια δὲν μποροῦσαν πιὰ νὰ ὑποφέρουν τὴ ζωή τους, γεμάτη φόβους κι' ἀγωνίες, κι' ἀποφάσιαν νὰ ἐπιτεθοῦν τῆς γάτας. Τοῦ κάκου θέλησε νὰ τ' ἀποτρέψῃ ὁ γερο-ποντικός : «Καθῆστε φρόνιμα, εἶστε μικροί καὶ θὰ πᾶτε ἄδικα». Τὰ νέα ποντίκια ἔκαμαν τὸ ἀπονενοημένο, καὶ φυσικὰ σκοτώθηκαν ὅλα στὴν ἄνιση μάχη. Μόνον ἕνας πληγωμένος ζοῦσε ἀκόμα, ποὺ τὰ διηγήθηκε ὅλα στὸ γέρο καὶ τοὔρριχνε δίκιο. Πολὺ ἀργά! — Καλό, ἐ ; Δὲν νομίζετε ὅμως πῶς ἀποδάλλει στοὺς σκλάβους τὴν ὑποταγὴ καὶ τὴν ἐγκαρτέρηση ; Τὸ ἐπιμύθιο αὐτὸ δὲν μ' ἀρέσει. Τὰ νέα ποντίκια, ποὺ ἤθελαν μὲ κάθε θυσία νὰ γλυτώσουν ἀπ' τὴ σκλαβιά, εἶχαν δίκιο. Καλύτερα μιᾶς ὥρας ἐλευθερη ζωή . . .

Διαβάστε τώρα τὸ μῦθο τῆς ***Χαραυγῆς*** :

Η ΚΑΛΟΣΥΝΗ

Μιὰ μέρα, ἕνα παιδάκι προσπαθοῦσε νἀνεβῇ σὲ μιὰ κερασιά. Καθὼς ἀνέβαινε, μιὰ κακὴ ἀράχνη, ποὺ ὕφαινε τὸν ἱστό της, τοῦ φώναξε ἄγρια : « — Ἔ, μικρέ! κατέβα γρήγορα ἀπὸ κεῖ! — Γιατί ; » ρώτησε ὁ μικρός. « — Γιατὶ ἔτσι θέλω! »

Ὁ μικρὸς δὲν ἄκουσε τίποτα καί, καταπατώντας τὸν ἱστό, ἐξακολούθησε ν' ἀνεβαίνῃ. Ἀξαφνα βλέπει μιὰ φωλιὰ μὲ τρία κεφαλάκια νὰ προβάλλουν ἀπὸ μέσα. Καὶ συγχρόνως ἀκούει ἕνα πουλὶ νὰ τοῦ λέῃ μὲ γλύκα καὶ καλοσύνη : « — Μὴν ἀνεβῇς παραπάνω, μικρέ μου! Τὰ παιδάκια μου θὰ φοβηθοῦν κι' ἡ φωλίτσα μου θὰ γκρεμιστῇ». Ὁ μικρὸς πρόθυμος κατέβηκε.

Ἡ ἀράχνη, βλέπετε, ἦταν κακή, τὸ πουλὶ ἦταν καλό. Τὸ ἴδιο πρᾶγμα εἶχαν νὰ ζητήσουν κι' οἱ δυὸ ἀπὸ τὸ παιδάκι. Καὶ τὸ ἀπέκτησε ἐκεῖνος ποὺ τὸ ζήτησε μὲ καλοσύνη. Πολὺ σωστά!

Ἴδοὺ κι' ὁ μῦθος τοῦ ***Ἀεροναύτη***.

ΠΛΑΤΑΝΟΣ ΚΑΙ ΠΟΥΛΙΑ

Στὸ θεόρατο γέρο-πλάτανο πῆγαν νὰ στήσουν τὴ φωλιά τους ἕνα ζευγάρι πουλιὰ καὶ διάλεξαν τὸ πιὸ ψηλὸ κλαδί. « — Αὐτοῦ ποὺ κάνετε τὴ φωλίτσα σας, μικρά μου, τοὺς λέει ὁ γέρο-Πλάτανος, ἔχετε φόβο νὰ σᾶς τὴν πάρῃ ὁ ἀγέρας. Διαλέχτε πιὸ χαμηλὸ κλαδί. — Δὲ φοβόμαστε μεῖς τὸν ἀγέρα οὔτε τίποτα! » εἶπαν τὰ πουλιά. Κι' ἔχτισαν τὴ φωλιά τους ἐκεῖ ποὺ ἤθελαν. Μιὰ νύχτα ὅμως σηκώθηκε δυνατὸς βοριάς, ποὺ ἔσπασε πολλὰ κλαδιὰ ἀπ' τὸν πλάτανο, καὶ μαζὶ μ' αὐτὰ καὶ τὸ ψηλὸ κλαδὶ ὅπου ἦταν ἡ φωλιὰ τῶν ἄμυαλων πουλιῶν.

Πολὺ καλά! Ὅποιος γυρεύει ὕψη καὶ μεγαλεῖα, εἶν' ἐκτεθειμένος στὴν ἀναμοῆζαλη. Θὰ πῆτε : τὰ πουλιὰ συνήθως εἶναι πιὸ φρόνιμα ἀπ' ὅσο παρασταίνει τὰ δικά του ὁ ***Ἀεροναύτης*** : χτίζουν τὶς φωλιές τους σὲ μέρη ἀπρόσβλητα. Ἀλλ' ἂς μὴν ξεχνοῦμε, ὅτι στοὺς μύθους τὰ ζῶα ἀνθρωποποιοῦνται. Κι' ὅπως ὑπάρχουν ἄμυαλοι ἄνθρωποι, ἔτσι ὑπάρχουν — στοὺς μύθους — κι' ἄμυαλα πουλιά.

Μὰ κι' ἄμυαλες γάτες, ὅπως αὐτὴ στὸν ὁμορφο μῦθο τοῦ ***Στεφάνου Δόξης***. Στὴν κουζίνα, τῆς ἔρριξαν μεζέδες διαλεχτούς. Ἡ γάτα, γιὰ νὰ ἰδῇ κι' ὁ κόσμος πῶς καλοτράει, τοὺς ἔβγαλε νὰ τοὺς φάῃ ἔξω στὸ πεζοδρόμιο. Ὁ σκύλος ὅμως τοῦ ἀντικρυνοῦ μπακάλη ὁρμησε, τῆς τοὺς ἔφαγε καὶ τὴν ἔμαθε ἔτσι νἀναι λιγώτερο ἐπιδεικτική . . .

Ὅσο, τώρα, γιὰ τὸ μῦθο τῆς ***Ἐνυοῦς***, αὐτὸς μοῦ φαίνεται ὁ ἐξυπνότερος, ὁ πρωτοτυπώτερος κι' ὁ φιλοσοφικώτερος ἀπ' ὅλους. Δείχνει τόσο ὁμορφα τὴν αἰσιοδοξία καὶ τὴν ἀπαισιοδοξία ποὺ μοιράζεται τὸν κόσμο, ὅπου, μὲ τὸ ἴδιο πρᾶγμα, μὲ τὶς ἴδιες ἀκριβῶς συνθῆκες, βλέπετε τὸν ἕναν εὐχαριστημένο καὶ τὸν ἄλλο δυσαρεστημένο! . . Ἔχω μόνο τὴν ὑποψία μήπως ἡ ***Ἐνυοὺ*** ἄκουσε ἢ πῆρε ἀπὸ κάποιο αὐτὸ τὸν μῦθο. Γιατὶ μοῦ φαίνετε δύσκολο νὰ συνέλαβε, στὴν ἡλικία της, ἕνα τόσο πρωτότυπο καὶ βαθὺ πρᾶγμα. Πάλι δὲν θὰ τὴν ἀδικήσω. Θὰ τῆς δώσω τὸ Βραβεῖο της, κι' ἂν ὁ μῦθος εἶναι ὅλος δικός της, τόσο τὸ καλύτερο γι' αὐτήν!

ΔΥΟ ΚΟΥΒΑΔΕΣ

Μιὰ φορά, σ' ἕνα πηγάδι, δυὸ κουβάδες ἦταν κρεμασμένοι ἔτσι, ὥστε ὅταν ὁ ἕνας κατέβαινε, ὁ ἄλλος ἀνέβαινε. Δὲν εἶχαν συχνὰ καιρὸ νὰ κουβεντιάζουν μόλις πρόφταιναν νὰ χαιρετιοῦνται καθὼς ἀπαντιόνταν στὸ δρόμο τους. Ἀλλὰ μιὰ μέρα, τὸ παιδὶ ποὺ πῆγε στὸ πηγάδι γιὰ νερό, σκάθηκε μὲ τὸ σχοινὶ στὸ χέρι καὶ μλοῦσε μὲ τὴ βλάχα. Οἱ κουβάδες στάθηκαν κι' αὐτοὶ στὴ μέση τοῦ πηγαδιοῦ. « — Τί *δύσκολη ζωὴ ποὺ* ζοῦμε! εἶπε ὁ ἕνας στενάζοντας· ἀδιάφορο ἀνκατεβαίνουμε ἄδειοι, πάντα ὅμως ἀνεβαίνουμε γεμάτοι. — Τί περίεργο! φώναξε ὁ ἄλλος. Τώρα ἀκριβῶς σκεπτόμουν κι' ἐγὼ τί εὐχάριστη ποὺ εἶναι ἡ ζωή μας· γιατὶ ἀδιάφορο ἂν ἀνεβαίνουμε γεμάτοι, φτάνει ποὺ κατεβαίνουμε πάντα ἄδειοι.

Κοινὸς ποὺ ὁ μῦθος κι' ἡ ἰδέα τῆς ***Νταίζης***. Μοιάζει ὄχι μόνο μὲ ἄλλους ποὺ ξέρουμε, ἀλλὰ καὶ μὲ μερικοὺς ἀκόμα τοῦ Δ. ἀγωνισμοῦ αὐτοῦ. Εἶναι ὅμως πρότυπο μύθου στὴ σύνθεση καὶ γι' αὐτὸ τὸν ξεχωρίζω :

ΤΣΑΛΑΠΕΤΕΙΝΟΣ ΚΑΙ ΤΡΥΠΟΚΑΡΥΔΟ

Μιὰ μέρα, ὁ τσαλαπετεινὸς καὶ τὸ τρυποκάρυδο βγῆκαν περίπατο στὸ δάσος. Ὁ τσαλαπετεινὸς πέταξε σ' ἕνα ψηλὸ κλαδὶ κι' ἀπὸ κεῖ πείραξε τὸ τρυποκάρυδο καὶ τοῦλεγε : «—Κοίταξέ με ποῦ ἀνέβηκα! » Ἂν μπορῇς, πέταξε καὶ σὺ τόσο ψηλά! » Ἐκεῖνη τὴν ὥρα πέρναγε ἕνα γεράκι, εἶδε τὸν *τσαλαπετεινὸ κεῖ-πάνω*, τὸν ἄρπαξε στὰ νύχια του καὶ τὸν ἔφαγε.

Πιὸ πρωτότυπος βέβαια, ἀλλὰ ὄχι μὲ τὴν ἴδια κλασσικὴ λιτότητα κι' ἀκριβολογία γραμμένος ὁ μῦθος αὐτὸς τοῦ ***Χρυσαετοῦ*** :

ΑΕΤΟΣ ΚΙ' ΑΕΤΟΣ

Ἦταν μιὰ καλὴ μέρα. Δυνατὸς ἀέρας εἶχε διώξει τὰ σύννεφ' ἀπ' τὸν οὐρανό.

Πολὺ ψηλὰ ἕνας μεγάλος, χάρτινος ἀετός, ποὺ ὁ ἀέρας κι' ὁ σπάγγος τὸν κρατοῦσαν ἐκεῖ, κοιτοῦσε γύρω του καμαρώνοντας.

Κείνη τὴ στιγμὴ ἕνας ἀετὸς μὲ τὴ μεγαλόπρεπη ἐμφάνιση — μάτια, φτερὰ καὶ ράμφος — πέρασε δίπλ' ἀπ' τὸν καυχησιάρη.

— Βλέπεις, τοῦπε ὁ πρῶτος, πῶς δὲν εἶσαι ὁ βασιλιὰς τοῦ ἀέρα. Ἐγὼ πετῶ καλύτερα κι' ἂν θέλω πιὸ ψηλά . . .

Δὲν τέλειωσε καλὰ-καλὰ τὰ λόγια του· ὁ ἀέρας ἔπαψε νὰ φυσᾷ, κι' ὁ χάρτινος ἀετὸς ἄρχισε νὰ πέφτῃ, πρὶν ἀκόμη τελειώσει τὰ καυχήματα, ἐνῶ ὁ ἄλλος ἀπομακρυνόταν ἥσυχα.

Πολὺ-πολὺ καλὸς κι' ὁ μῦθος τοῦ ***Παρκίσσου***. Ἕνα μόνο θὰ παρατηρήσω : ὅτι ἡ συρροὴ τόσων ρολογιῶν στὸ ἴδιο μέρος φαίνεται κάπως ἀφύσικη κι' ἐξεζητημένη. Καὶ τὸ συμπέρασμα ἴσως δὲν πείθει ἐντελῶς. Γιατὶ μιλεῖ πάλι ρολόϊ, ποὺ κι' αὐτὸ στὴν ἴδια κατηγορία βρίσκεται. Ἂς εἶναι ὅμως, αὐτὸ τουλάχιστο δὲν καυχιέται :

ΤΑ ΡΟΛΟΓΙΑ

Δυὸ ρολόγια ζοῦσανε ἀπὸ καιρὸ μαζὶ πάνω στὸ τζάκι ἑνὸς ἀρχοντόσπιτου. Καὶ τὰ δυὸ περηφανεύονταν γιὰ τὴ λαμπρότη τους καὶ τὴν ἀκρίβειά τους.

— Ἐγώ, ἔλεγε τὸ ἕνα, δείχνω τὴν ὥρα καὶ τὴ νύχτα στὰ σκοτεινά, γιατὶ οἱ δεῖχτες κι' οἱ ὧρες μου εἶναι ἀπὸ ράδιο.

— Πίφ! καὶ τ' εἶναι αὐτό, λέει τ' ἄλλο, μπρὸς στὶς πολύτιμες πέτρες ποὺ μὲ κάνουν νὰ λάμπω ὁλόκληρο, *καὶ στὴ θεία μουσικὴ* τοῦ ὀργανέτου μου ;

— Γι' ἀκοῦστε, φίλοι μου, τοὺς λέει ἕνα ἄλλο μεγαλόπρεπο ρολόϊ ἐποχῆς δὲν ξέρω τίνος Λουδοβίκου, ποὺ κρεμόταν ψηλὰ στὸν τοῖχο, σταματημένο ἀπὸ χρόνια· μὴν πολυκορδωνόσαστε, γιατὶ καὶ μιὰ φορὰ νὰ μὴ σᾶς κουρδίσουνε, εἴσαστε καὶ τὰ δυὸ χαμένα!

Ἀκοῦστε τώρα καὶ τὴν Ἱστορία τῆς ***Ἐρείκης***.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Στὴν αὐλὴ τὸ παιδάκι, καθισμένο στὸ γόνατα τῆς μαμμᾶς του; μιμεῖται τὴ φωνὴ τοῦ γαϊδάρου. Οἱ παρασταθέντες, ἐκστατικοὶ γιὰ τὸ κατόρθωμά του, τὸ καταφιλοῦν. Ὁ κὺρ Μένιος βλέποντας ἀπὸ μακριὰ αὐτὴ τὴ σκηνὴ καὶ θέλοντας νὰ δείξῃ τὶς ἀνώτερες μουσικές του γνώσεις, γκαρίζει δυνατά. Γι' ἀνταμοιβὴ παίρνει μιὰ καμτσικιά.

— Περίεργοι, σκέπτεται. εἶναι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι· ἀντὶ νὰ χαϊδέψουν *ἐμένα*, ποὺ τόσο ὡραῖα φωνάζω, μὲ χτυποῦν καὶ φιλοῦν αὐτὸ τὸ μωρὸ ποὺ οὔτε ξέρει κἄν νὰ μὲ μιμηθεῖ!

Ὡρισμένος, αὐτὸς εἶν' ἕνας πολὺ ὅμορφος καὶ ἀστεῖος μῦθος. Ἀλλὰ σπουδαιότερος ἀπ' ὅλους μοῦ φαίνεται αὐτὸς τῆς ***Δεκηγορίνας***. Κι' ὡς ἰδέα, κι' ὡς σύνθεση καὶ . . . ὡς ὅλα :

ΤΟ ΑΛΟΓΟ ΚΑΙ ΤΟ ΜΟΥΛΑΡΙ

Μιὰ φορά, ἕνα ἄλογο κι' ἕνα μουλάρι παραβγῆκαν στὸ πήδημα. Πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ πηδοῦσαν, ἦταν μιὰ βαθειὰ ρεματιά. Τὸ μουλάρι πήδησε μὲ κοντὰ γιὰ νὰ μὴν πέσῃ μέσα καὶ σκοτωθεῖ· τ' ἄλογο ὅμως ἔδωσε ἕνα δυνατὸ πήδημα κι' ἔπεσε στὴ ρεματιά.

"Ὅταν τὸ μουλάρι σιγὰ-σιγὰ καὶ μὲ κόπο κατέβηκε, τὸ βρῆκε ποὺ ξεψυχοῦσε καὶ τοῦπε :

— Βλέπεις, σύντροφε ; γιὰ νὰ πηδήσῃς τόσο πέρα, πεθαίνεις τώρα.

Τότε τ' ἄλογο ἄνοιξε μιὰ στιγμὴ τὰ μάτια του καὶ τοῦ ἀπάντησε.

— Ναί, μὰ πεθαίνω νικητής, ἐνῶ σὺ ζεῖς νικημένος!

Τί σᾶς ἔλεγα στὴν ἀρχή ; Ὁ Διαγωνισμὸς αὐτὸς δὲν μᾶς δίνει μερικοὺς πρώτης τάξεως μύθους ; Γι' αὐτὸ εἶμαι τόσο εὐχαριστημένος . . .

Καὶ τώρα χωρίζω τοὺς μικροὺς μου Αἰσώπους σὲ δυὸ τάξεις, κατὰ τὴν ἡλικία τους, σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμό, κι' ἀπονέμω τὰ βραβεῖα χωριστά.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (15 ἐτῶν καὶ ἄνω, καθὼς καὶ ὅσοι δὲν συμπλήρωσαν ἡλικία τότε χειρογραφό τους.

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : ***Δικηγορίνα*** [20Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : ***Ἐνυὼ*** [20Ε]. — ***Ἐρείκη*** [18Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : ***Νάρκισσος*** [15Ε]. — ***Χρυσαετὸς*** [14Ε]. — ***Νταίζη*** [14Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ : (ἀπὸ 12Ε εἰς ἕκαστον :) Ἀεροναύτης, Ἰούλιος Καῖσαρ, Ἀμαρυλλίς, Κυρὰ Φροσύνη, Νέλλη.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ : (ἀπὸ [10Ε] εἰς ἕκαστον :) Δροσερὸ Μελτέμι, Σαπουνόφουσκα, Περιπλοκός, Κάρμεν Σύλβα.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (14 ἐτῶν καὶ κάτω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : ***Χαραυγὴ*** [20Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : ***Λευκάνας*** [18Ε]. — ***Στέφανος Δόξης*** [16Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : ***Προσκοπάκι τοῦ Ζαγορίου*** [15Ε]. — ***Ναΐς*** [14Ε]. — ***Μεγαλοσχολίνης*** [13Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ : (ἀπὸ [12Ε] εἰς ἕκαστον :) Λυσόχαρτο, Βιολέττα, Βάσγκτιον.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ (ἀπὸ [10Ε] εἰς ἕκαστον :) Ἰσχὺς τοῦ Πεπρωμένου, Μικρὸς Ἔδισσων.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Σοφία ἔδωσε ἐξετάσεις στὴ Γαλλικὴ Σχολὴ καὶ πῆρε τὸ ***μπακαλαοῦρα*** της. Ὁ μικρὸς ἀδελφός της Μίμης θέλει νὰ τὸ ἀναγγείλῃ πρῶτος στὸ σπίτι. Καὶ φωνάζει ἀπ' τὴ σκάλα :

— Ἡ Σοφία πῆρε . . . πῆρε . . . μπακαλιάρο!

Εὐστράτιος Παξινὸς

* * *

— Γιατὶ τὸ νερό, ὅταν βράζει, μουρμουρίζει ;

— Ὑποθέτω πῶς οὐρλιάζουν τὰ μικρόβια ποὺ καίγονται.

Νταίζη

ΑΛΑΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 8 Ἰουλίου 1931

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ στοὺς βραβευμένους τοῦ Διαγωνισμοῦ πρὸς σύνθεσιν Μύθου. Στὸ ἐρχόμενο θὰ δημοσιευθοῦν τἀποτελέσματα τοῦ Κρυπτογραφικοῦ. Καὶ στὸ φυλλάδιο 34, ὅπως καὶ πέρσυ, θὰ προκηρυχθοῦν οἱ νέοι Ἔκτακτοι Διαγωνισμοὶ γιὰ τὸ καλοκαίρι. Μάνουν ἀκόμη : ὁ Διαγωνισμὸς Ποιήματος, ὁ Διαγωνισμὸς Ζωγραφικῆς κι' ὁ Διαγωνισμὸς Καλλιγραφίας. Τῶν δύο πρώτων τἀποτελέσματα θὰ δημοσιευθοῦν εὐθὺς μετὰ τὶς προκηρύξεις. Τοῦ τῆς Καλλιγραφίας ἀργότερα, γιατὶ πρέπει *νὰ δημοσιευθοῦν πρῶτα τἀποτελέσματα* τοῦ πρὸς σύνθεσιν Ἀσκήσεων.

Πολλὰ γράμματα, παιδιά μου! Γι' αὐτὸ σήμερα μὴν περιμένετε πολὺ ἐκτενεῖς ἀπαντήσεις. Μὲ δυὸ λόγια τουλάχιστο, πρέπει νὰ σᾶς ἱκανοποιήσω ὅλους.

Καταιρίδα, ὁ κ. Ξ. σ' εὐχαριστεῖ πολὺ-πολὺ γιὰ τὸ συγχαρητήριο γράμμα σου. Ναί, θἄθελε πολὺ νὰ πάῃ στὴ Ζάκυθο, μὰ νὰ ἰδῇ πότε θὰ τὸ κατορθώσῃ.

Ὁ ἴδιος ἐκφράζει θερμότατες εὐχαριστίες στὴν ἀνώνυμη Διαπλασοπούλα ποὺ τοῦ ἔγραψε γιὰ τὴν παράσταση τοῦ «Ψυχοσάβδατου» ἀπὸ τὸ Γυμνάσιο Θηλέων Θεσσαλονίκης, καὶ γιὰ τὸ πρόγραμμα ποὺ εἶχε τὴν καλοσύνη νὰ τοῦ στείλῃ.

Ἐρνάνη, ἄμα ἔχῃ κανεὶς τελειώσῃ τὸ Δημοτικό, μπορεῖ νὰ μπῇ σὲ μιὰ Γεωργικὴ Σχολὴ καὶ νὰ γίνῃ γεωπόνος. Γιὰ τὸ ἄλλο ποὺ μὲ ρωτᾷς, δὲν ξέρω. Ἔχω κι' ἄλλα δυὸ γράμματα σου μπροστά μου, εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη ποὺ μοῦ γράφεις συχνά, ἀλλὰ ποῦ τόπος γιὰ ὅλα!

Χαίρω, ***Λευνάτα***, ποὺ πῆγες τόσο καλὰ στὶς ἐξετάσεις. Ἐλπίζω τώρα νὰ μοῦ γράφῃς τακτικά. Θὰ πῶ στὴ δ. Καρακάλου τὰ συγχαρητήριά σου γιὰ τὸ «Ἀντίο παιδί μου», ποὺ τόσο σοῦ ἄρεσε ὅταν τὸ εἶδες νὰ παίζεται στὸ Ἀρσάκειο.

Ὁ ***Τρελλὸς Βιολιστὴς*** μὲ παρακαλεῖ νὰ πῶ στὸ ***Πλάνο Δοξάρι*** ὅτι κάρτα δὲν τοῦ ἔστειλε, γιατὶ δὲν τοῦχε στείλει κι' αὐτό· τὸ πεταλάκο ὅμως τῶν Μ. Μυστικῶν τοῦ τὸ ἀνταπέδωσε ἀμέσως, γιατὶ δὲν συνειθίζει νὰ καθυστερῇ. Τί συμβαίνει λοιπόν ; Μήπως τὸ ***Π. Δ.*** δὲν τὄλαβε ;

Δὲν ἀμφιβάλλω, ***Δυσεύρετη Χαρά***, ὅτι θὰ πῆρες τὸ ἐνδεικτικό σου μὲ λαμπρὸ βαθμὸ καὶ τώρα πιὰ βρίσκεσαι εὐτυχισμένη κοντὰ στὴ μαμμά σου. Τὰ ἔλαβα ὅλα, μὴν ἀνησυχεῖς. Καὶ περιμένω νὰ μοῦ ξαναγράψῃς.

Καταγίνου σ' ὅ,τι σἀρέσει, ***Μπουμπουλίνα***. Ἀλήθεια, poeta nascitur· ἀλλὰ ποὶ ξέρεις καὶ σὺ μὴν εἶσαι γεννημένη ; Τὸ πρᾶγμα δὲν φαίνεται ἀμέσως! Στὴν ἀπορία σου ἀπαντῶ ὅτι εἶναι δυὸ λέξεις, ἑπομένως θὰ πληρωθοῦν 1,20.

Μὰ νά, ***Χρυσόνειρο***, τώρα ἰσοῖσα θὰ προκηρυχθοῦν ἕνα σωρὸ Διαγωνισμὸν καὶ θἄχῃς καλὴ ἀσχολία γιὰ τὸ καλοκαίρι. Κι' ἐλπίζε — πάντα νὰ ἐλπίζῃς. Θὰ πῶ στὴ δ. Μπουρνιᾶ ὅτι τῆς σφίγγεις μὲ ἀδελφικὴ ἀγάπη τὸ χέρι γιὰ τὴν ὡραία μετάφραση τοῦ «Παλιοῦ Καραβιοῦ».

Συγχαρητήρια, ***Ἀρλίτα***, γιὰ τἀποτελέσματά. Χαίρω ποὺ τὸ κουτί σου ἄρχισε νὰ γεμίζῃ μὲ τετράδια Μ. Μυστικῶν, ποῦ σοῦ προξενοῦν τόση χαρά, Ἀλλὰ νὰ τἀνταποδίδῃς ἀμέσως, ὅσες ἄλλες ἀσχολίες κι' ἂν ἔχῃς. Εἶναι, βλέπεις, ὑποχρέωση...

Δὲν εἶναι μόνο τὰ γοῦστα ποὺ διαφέρουν, ***Ρογολέττε***, εἶναι κι' ὁ βαθμὸς τῆς αὐστηρότητος μὲ τὴν ὁποία κρίνει. καθένας. Ἐγὼ π : χ : κρίνω μὲ λιγώτερη αὐστηρότητα ἀπὸ τὸ δεῖνα σοβαρὸ περιοδικὸ γιὰ μεγάλους. Καὶ τὸ τάδε περιοδικό, ποὺ θέλει νὰ εὐχαριστεῖ ὅλο τὸν κόσμο, κρίνει μὲ ἀκόμη λιγώτερη ἀπὸ τὸ δεῖνα, ποὺ κρατεῖ καὶ κάποια *ἀξιοπρέπεια*. Μὴ στέλνῃς λοιπὸν σ' ἄλλα περιοδικά : γιὰ σοβαρά, εἶναι νωρὶς ἀκόμα· τἄλλα δὲν ἀξίζουν τὸν κόπο.

Δὲν ἔκαμες καλά, ***Βύρων***, νὰ στεῖλῃς κομμάτι πρὶν μάθῃς τὴν τύχη τοῦ προηγουμένου. Ἄλλοι περιμένουν περισσότερο ἀπὸ δυὸ μῆνες. Ἂς εἶναι, γιὰ τὴ Σελίδα τώρα θὰ λάβω ἄλλα μέτρα κι' ὅλ' αὐτὰ θὰ τελειώσουν. Σοῦ ἔστειλα τὸ Σῆμα γιὰ τὴν ἀδελφή σου. Καλὴ ἐπιτυχία καὶ στἄλλα μαθήματα.

Καλὸ ταξίδι, ***Διαβατικὸ Ἀστέρι***. Τώρα βάβαια θὰ μοῦ γράψῃς ἀπὸ τὴν πατρίδα. Εἶδες τί γράψαμε ποὺ περνᾷ ὁ καιρός ; Καὶ μαζί του περνοῦν καὶ μερικὰ πράγματα, ποὺ δὲν θἄθελε κανεὶς νὰ περάσουν ποτέ, ὅπως ἐσὺ ἡ ζωή τοῦ σχολείου. Ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ ; Μποροῦμε νὰ σταματήσουμε τὸν . . . Ἥλιο, σὰν τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναβῆ ;

Μάντεψα ἀμέσως, ***Ἀνθίς***, τὴν αἰτία τῆς χαρᾶς σου, γιατὶ αὐτὸ τὸν καιρὸ εἶναι γενική : Ἐξετάσεις, ἄριστα, διακοπές, ξεκούρασμα, ἐλευθερία! . . Τώρα περμένω γράμμα σου ἀπὸ τὴν ὡραία ἐξοχή.

Ναί, ἀπ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς Διαγωνισμοὺς θὰ προκηρύξω, ***Χαραυγή***. Γιὰ τὸ κομμάτι σου δὲν εὐκαιρῶ τώρα νὰ φάξω, ἀλλὰ ἐλπίζω νὰ εἶναι στὸ σωρό, καὶ γρήγορα βέβαια θἄρθῃ ἡ σειρά του. Καὶ στὶς δυὸ ἐρωτήσεις σου ἀπαντῶ ναί.

Σὰ δικαιολογεῖ, ***Ἠλιογέννητη***, ποὺ δὲν μοῦ ἔγραψες τόσον καιρό, ἀφοῦ εἶχες τόσες καὶ τέτοιες ἀσχολίες. Σὰ συγχαίρω γιὰ τὸ ἔπαθλο τοῦ σχολείου, κι' εἰς ἀνώτερα! Διαβιβάζω στὸ ***Κρινάκι*** καὶ στὴ ***Νέα Ἑλλάδα*** τὶς εὐχαριστίες σου γιὰ τὰ συγχαρητήρια.

Ῥόδιε Δεσμέ, ὁ κ. Φαίδων ἔλαβε τὸ γράμμα σου. Κι' ἐπειδὴ τὸ ζήτημα, γιὰ τὸ ὁποῖο ζητεῖς τὴ γνώμη του, εἶναι γενικό, μὲ παρακάλεσε νὰ σοῦ ἀπαντήσω ἐκ μέρους σου ἐδῶ τὰ ἑξῆς : Θὰ εἶχες πολὺ δίκιο, ἂν οἱ ***Βάτραχοι*** διάλεγαν τὴν 29 Μαΐου γιὰ τὴ γιορτή τους ξεπτήδες. Ἀλλὰ καθένας ἔννοεῖ πολὺ αὐτὸ δὲν τὄκαμαν μὲ κανένα σκοπὸ νὰ δείξουν ἀδιαφορία ἢ περιφρόνηση πρὸς τὴν ἡμέρα τοῦ «ἀθνικοῦ πένθους». Τὰ παιδιὰ εἶπαν : προφταίνουμε νὰ δώσουμε τὴ γιορτή μας αὐτὴ τὴν Πέμπτη ; — Ὄχι, τὴν ἄλλη . . . — Κι' οὔτε συλλογίστηκαν καθόλου πῶς αὐτὴ ἡ ἄλλη ἔπεφτε σὲ ἡμερομηνία . . . ἀπαγορευμένη. Μὰ οὔτε μποροῦσαν νὰ τὸ συλλογιστοῦν, γιατὶ ἡ 29 Μαΐου εἶναι μὲν «ἡμέρα ἐθνικοῦ πένθους», ἀλλὰ τὸ πένθος αὐτό, ἐδῶ στὰς Ἀθήνας, δὲν κρατιέται κἄθε χρόνο. Κάπου-κάπου, ἐξαιρετικά, γίνονται ἐπίσημα μνημόσυνα καὶ σχετικὲς ὁμιλίες. Ἄλλοτε, ὅπως φέτος, ἡ 29 Μαΐου περνᾷ σὰ μιὰ κοινὴ ἡμέρα, ἐργάσιμη, καὶ τἀπόγεμα ἀνοίγουν οἱ Κινηματογράφοι, τὸ βράδυ τὰ θέατρα καὶ τὰ κέντρα, ὅπως πάντα. Γιὰ νὰ ὑπάρξῃ «ἔγκλημα», λέει ὁ νόμος, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ «ὄλος». Ἀλλὰ ὄλος σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση δὲν ὑπάρχει. Ἑπομένως οἱ ***Βάτραχοι*** δὲν ἔκαμαν τὸ ἀσυγχώρητο ποὺ τοὺς ἀποδίδεις. Αὐτὴ εἶναι ἡ γνώμη τοῦ κ. Φαίδωνος κι' ἡ δική μου.

Γι' ἄλλους δὲν ἔχω τόπο. Ἡ ἀκτενὴς αὐτὴ ἀπάντησι πρὸς τὸ ***Γόργιο Δασμὸ*** εἶχε μείνει ἀπὸ

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Μπέλλα Κούκλα*** (θὰ εἶδες τὴν ἔγκρισιν τῶν ψευδωνύμου σου· χαίρω πάρα πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία· ἐλπίζω τώρα νὰ μοῦ γράψῃς συχνά·) ***Μ. Χ.*** (ὄχι·) ***Βάτραχον Νο 4*** (ὡραῖα! ἀλλὰ μὴν ξεχνᾷς νὰ μοῦ γράψῃς κάπου-κάπου τὶς ἐντυπώσεις σου·) ***Λόεγκριν*** (συγχαρητήρια!) ***Χλωμὸ Φεγγάρι*** (συμβαίνουν κι' αὐτά... τί εἶναι φουτουρισμὸς εἶπα σὲ προηγ. φυλλάδιο·) ***Τυφλὸν Καλλιτέχνην*** (μετὰ χαρᾶς!) ***Λευκὴν Καμέλιαν*** (χαίρω πολὺ ποὺ γνώρισες τὴν καλή μας ***Γαρδένια***·) ***Λευκὴν Παρθένον*** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα· χαιρετισμοὺς στὸ νέο μου φίλο·) ***Νέαν Ἑλλάδα*** (συγχαρητήρια γιὰ τὴν ἀνάρρωση τῆς μαμμᾶς· φαντάζομαι τὴν ἀγωνία σας· ἀσπάζομαι τἀδέλφια·) ***Βασιλέα τῆς Ἐρήμου*** (φύλλα ἔστειλα· τὸ ψευδώνυμο ***Μ. Τ.*** τὸ ἔχει ἄλλη φίλη μου, ὥστε γιὰ τὴν Ἀνθοῦλα περιμένω ἄλλο·) ***Νικηφόρον Οὐρανὸν*** (σὲ συγχαίρω ποὺ ἔγραψες καλὰ στοὺς διαγωνισμούς· ἔλαβα τὴ συλλογή σου, ἀλλὰ δὲν τὴ διάβασα ἀκόμα ὅλη!) ***Κινεζούλαν*** (καὶ σένα σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα·) ***Λαχτάραν τῆς Δευτεριᾶς*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ πολὺ «Θῦμα τοῦ Θθόνου» ἔστειλα·) ***Θεοδώραν Σ. Παπαδάτου*** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅλα·) ***Πληγωμένο Πουλὶ*** (θερμὰ συγχαρητήρια γιὰ τοὺς ἀρραβῶνες τῆς ἀδελφῆς σου·) ***Π. Ψ.*** (μόνο μὲ τὴ δημοσίευση σχετικῆς Ἀγγελίας μπορεῖ νὰ ἐκπληρωθῇ ὁ πόθος σου·) ***Βεδουΐνον*** (συγχαίρω γιὰ τὸ ἄριστα καὶ περιμένω·) ***Δέναν Ι. Ἰωαννίδου*** (ἔστειλα·) ***Χρυσούλαν Ἀντωνιάδου*** (ἔστειλα) ***Τρομερόν, Βασίλισσαν τῆς Νύκτας, Ἐλπιδόπλεχτην Πορφύραν, Ὑπερφυσικὸν Μπεμπὲν*** κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***6 Ἰουλίου***, στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 255ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 11 Σεπτεμβρίου.

454. Δεξίγριφος

Ἀπ' τὴν ἴδια ἀντωνυμία
Δύο πτώσεις στὴ γραμμὴ
Σχηματίζουν μ' εὐκολία
Ζῶο χρήσιμο πολύ.

Χρυσοσθήρας

455. Συλλαβόγριφος

Μὲ τὸ πρῶτο μου ρωτᾶς,
Μὲ τὸ ἄλλο ἀπαγορεύεις,
Κι' ἂν τὰ δυὸ αὐτὰ βαστᾶς,
Τίποτ' ἄλλο μὴ γυρεύῃς!

Σικιωνία Αὔρα

456. Μεταγραμματισμὸς

Δὲν χρειάζονται πολλά,
Βγάλε Νὶ καὶ βάλε Λὰ
Κι' ἀπὸ κράτος ποὺ ἦταν πρῶτα
Τῆς Ἀμερικῆς
Σύγχρονός μας θὰ προβάλῃ
Ἕλλην ποιητής.

Γκαργκέπλ

457. Τονόγριφος

Λοιπὸν ἔτσι, δὲν σᾶρέσει
Τῶν μαλλιῶν σου αὐτὸ τὸ χρῶμα!
Τὸ καπέλλο σου, ἂν μπορέσῃ
Ἂς ἀνέβῃ, λίγο ἀκόμα,
Τὰ μαλλιά σου γιὰ νὰ κρύψῃ...
Καὶ μιὰ πόλη θὰ προκύψῃ.

Οὐράνιο Τέξο

325. Χειρόμυλος

```
          *
        + * * * *
        +
    * * + * *
      * + *
        +
  * * * + * * *
  * * * + * * *
  * * * + * * *
  * * * + * * *
  * * * + * * *
* * * * + * * * *
```

Καθέτως, οἱ σταυροὶ Ἀθηναῖος στρατηγός· οἱ ἀστερίσκοι ἀντωνυμία. Ὁριζοντίως, σταυροὶ καὶ ἀστερίσκοι ἐκ τῶν ἄνω: νῆσος τοῦ Αἰγαίου, ἀπόστολος, μέλος, λατῖνος ποιητής, ἀθηναῖος συγγραφεύς, λίμνη τῆς Ρωσσίας, ἀρχ. θεός, κράτος τῆς Εὐρώπης βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου.

Ρόδης Οὐράνης

459. Κρυπτογραφικὸν

12334567 = Ἐκ τῶν ἑπτά
2434342 = Ἐπιφώνημα
325-345 = Ρυθμικὸν
4345367 = Ἐπίθετον
52774 = Πνηνὸν
654 = Μέτρον
745567 = Σκεῦος

Ἄδωνις

460-464. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

ἔτος, μῦθος, τύπος, Αἴας, Ἀμαζών.

Δάβυ

465. Φωνηεντόλιπον

πσ - χ - * - χλδ - τν - ρ

Νίκης Αὐγερίτης

466. Γρῖφος

εμ	εμ	
εμεμ	εμ	σῷ τόνε
εμ εμ εμ		δέργαι
εμ	εμεμ	Σιὼν
εμ	εμ	

Φρανσίνα

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

467. Triangle

```
* * * * * *
* * * * T
* * * T
* * T
* T
*
```

1. Quand on est du bonheur
d'autrui,
Celui qu'on recherche vous
[fuit.
2. Marque un ordre de préfé-
[rence
Une petite difference:
3. Première nourriture de l'en-
[fance.
4. Possèdent. 5. Note de mu-
[sique.
5. L'inconnu, mais sis au Me-
[xique.

Γεώργιος Ἀβέρωφ

468. Sans Consonnes

ieu - au - a - ue - aai

Ἰὰς

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 17

223. Κανόριον (Κανᾶ, Ρίον). — 224. Κουνουπίδι-κουνούπι. — 225. Σπῦρος - πυρσός. — 226. Ὁ Σίκινος (παιδαγωγὸς τῶν τέκνων τοῦ Θεμιστοκλέους) ἢ Σίκινος.

227.
```
      Σ   Σ   Σ   N
    O   O   O   Ω
  T   Ξ   N   M
P H A E I A A H
A   N   N   Δ   K
  O   Ω   I   Ω
    Σ   N   P   N
```

228. ΜΙΝΩΤΑΥΡΟΣ (Ἴσαυρος, νομάς, ὡράριον, Τάρας, Ἄνασσα, ὕστατος, ρώννυμι, δρασις, σταυρός).—229-233. Διὰ τοῦ Κ: ***Κῦρος, ὅρκος, τόκος, Σκῦρος, κώμη.*** — 234. ΗΛΕΚΤΡΑ-ΠΗΓΑΣΟΣ (Ἤπειρος, ΑΗτώ, Ἐγκέλαδος, ΚΑπιτώλιον, ΤΣάρος, ΡΟυμανία, ΑΣτήρ).—235. Ἦλθον, εἶδον, ἐνίκησα.—236. ***Ἔσωσά σ' ὡς ἴσασιν Ἕλλήνων ὅσοι*** (ἐς ο σα, σὸς εἰς α, σύν, Ἕλλην ὅνος εἶ.) — 237. Tour-trou. — 238. Vouloir c'est pouvoir.

Πῶς θὰ περάσετε πιὸ εὐχάριστα τὸ καλοκαίρι σας;

Εἶναι ἁπλούστατο: Θὰ προμηθευθῆτε ὅσους περισσότερους μπορεῖτε

ΤΟΜΟΥΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

καὶ θὰ τοὺς πάρετε μαζί σας στὸ ταξίδι, στὴν ἐξοχή, ὅπου θὰ πᾶτε, — ἀλλὰ κι' ὅπου θὰ μείνετε, — γιὰ νὰ περάσετε τὶς Διακοπές.

Κι' ἕνας μόνος Τόμος τῆς Β' Περιόδου, ἀρκεῖ, μὲ τὶς 400 του σελίδες, μὲ τὰ τρία ἢ τέσσερα μυθιστορήματά του καὶ μὲ τὰ τόσα ἄλλα ποὺ περιέχει. Ἂν πάρετε μάλιστα τὸν **Τόμο τοῦ 1929 ἢ τοῦ 1930,** ποὺ ἔχει 600 σελίδες ὁ καθένας καὶ 14 μυθιστορήματα οἱ δυὸ μαζί, τί ἄλλο θέλετε;

Τιμοκατάλογος δημοσιεύεται στὰ φυλλάδια συχνά. Συμβουλευθῆτε τον καὶ κάμετε ἐγκαίρως τὴν προμήθειά σας, ἂν θέλετε νὰ περάσετε

ΤΟ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ!

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὰ στοιχεῖα δρ. **6**, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν **10** λέξεων **60** λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ **70** καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. **1**. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. **3**. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλᾶ. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀναγκαία.

| ΑΑ'—477 |

Ἀνέσπερη Εὐτυχία, Μέγα Ναπολέων, σᾶς ἔχω· σεῖς μὲ ἔχετε;

Λευκὴ Καμέλια

| ΑΑ'—478 |

Τὸ Παρλὰν χαιρετᾷ ὅλους-ες· ἀρχίζει νὰ ὁμιλῇ; Ἀθηναῖος=Παπαδοπούλου, Ξεπεσμένη Ἀείδη=Γεωργίτσα, Πλην Χρυσαετὸς=Μισιρλῆς. (Συνέχεια ἕπεται)

Παρλὰν

| ΑΑ'—479 |

Θέλοντας νὰ γνωρίσω ἐκλεκτοὺς φίλους, ἀλληλογραφῶ μὲ διαπλασόπουλα Βόλου (17 χρονῶν κι' ἀπάνω), Δ/σις: (ΑΑ'—277).

Ντίνος Αὐγερίτης

| ΑΑ'—480 |

Ἀλλάζω Δ/ση: Πρόξενον Ὁλλανδίας (Α.) Κέρκυρα. Μεγάλη μου χαρὰ ν' ἀλληλογραφῶ μὲ κάρτες. Περιμένω ἀπ' ὅλους-ές. Μικρομέγαλη, Μιμόζα, Νάρκισσε, Χρυσόνειρο, θέλετε;

ΛΥΣΟΚΑΡΠΟ

| ΑΑ'—481 |

Ἐλλείφει ἀπαντήσεων ὀρεβδεύεται **Γαρδένια**. Χαραυγή, διατὶ δὲν ἀπαντήσες;

Πληγωμένος Χρυσαετὸς

| ΑΑ'—482 |

ΜΑΓΝΩΜΙΣΜΟΣ (ΑΑ'—408) ΜΠΕΤΟΒΕΝ

Ἡ Δ σις μου ἀλλάζει: **Ἐμμανουὴλ Ἀποστολάκην, Σουρῆ 4, Νέον Φάληρον, διά:**

ΜΠΕΤΟΒΕΝ

| ΑΑ'—483 |

Διαπλασόπουλα-ες, λόγῳ ἐξαιρετικῶν ἀναγκῶν, ἀργῶ ν' ἀπαντήσω καθ' ὅσον εὑρίσκομαι στὴν ἐξοχή.

Γονδολιέρα, Πηλέα, ἄργησα, ἀλλὰ θ' ἀπαντήσω. Βαρκούλα τοῦ Εὐρίπου, μήπως ἀρρώστησες;

Ἐλπιδόπλεχτη Πορφύρα

| ΑΑ'—484 |

Βάτραχοι, τώρα θυμηθῆκατε νὰ εὐχαριστήσετε; Πῶς νὰ ἐξηγηθοῦμε σαφέστερα; Μᾶς ζητήσατε Σεῖς συμμαχία, κι' ἐβγενέσταται σᾶς ἀπαντήσαμε πῶς δὲ δεχόμαστε. Ὅσο γιὰ συγκινήσεις... εἶμαστε σπαρτιάτισες καὶ δὲ συγκινούμεθα.

«ΓΟΜΦΟΛΑ»

| ΑΑ'—485 |

Ἐλλῃ, ν' ἀντιστρέψω τοὺς ὅρους; Διαπλασόπουλα, ἀλληλογραφῶ. Δ σις: Μαρίκα Μαρτίνου, Νικητέα 9, Ἀθήνα, γιὰ

Ἐλπίζουσα Νεότητα

| ΑΑ'—486 |

«Οἱ ΒΑΤΡΑΧΟΙ» (Προσ. Γεν. Δ/σητὴς τῶν μεγάλων ἐκδρομῶν, διοργανώνουμε **κάθε Κυριακὴ** μικροὺς πρωϊνοὺς περιπάτους, στὰ **μαγευτικότατα** τοπεῖα τοῦ Μαρουσιοῦ. Πρῶτος περίπατος: Κυριακὴ 12 τρέχοντος στὸ **Θάλεσι**. Ὁ Δεύτερος περίπατος: τὴν προσεχῆ Κυριακὴ 19 τρέχοντος, στὸ **Χτυπητό**. Ὅσα Διαπλασόπουλα θὰ συμμετάσχουν, ἂς ζητήσουν πληροφορίες.

Τὸ τμῆμα παιχνιδιῶν σχηματίσε ὁμάδα Βόλεϋ. Παίζουνε: **Οἱ Βάτραχοι; 2, 4, 16, 17, 18, Γαρδένια, Σιμωνή, Διάνα, Τρελλὸς Βιολίστας, Ἀγριοβιολέτα.**

| ΑΑ'—487 |

Πρωτομαΐνοντας στὸ σαλονάκι τῆς Διαπλάσεως χαιρετῶ ὅλους. Ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω ὡραῖα τοπεῖα τῆς Ρόδου, περιμένω ἀπ' ὅλους-ες. Δ/σις: ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Ν. ΜΑΥΡΑΚΗΣ. Ταχ. Θυρὶς ἀρ 47, Ρόδος - Αἰγαῖον.

| ΑΑ'—488 |

Πρωτομαΐνοντας στὸ σαλονάκι τῆς Διαπλάσεως χαιρετῶ ὅλους. Ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω ὡραῖα τοπεῖα τῆς Ρόδου, περιμένω ἀπ' ὅλους-ες. Δ/σις: ΣΠΥΡΟΣ Κ. ΚΑΡΑΘΑΝΙΩΗΣ, Ρόδος - Αἰγαῖον.

| ΑΑ'—489 |

Γέρδιε Δεσμά, πῶς νὰ ἐξηγήσω τὴν τόσην σιωπήν σου; νὰ περιμένω ἀκόμα; Γράφε μου.

Μ. Α.

| ΑΑ'—490 |

Προκηρύσσουμε Διαγωνισμὸν ἐγράφων ἐθνοπῶν. Συμμετοχὴ μονόδραχμος, προθεσμία μήνας. Βραβεῖα ἐκλεκτά. Δ/σις: Ἀνίδα Ρίρην Ἀλεξανδράκη, ὁδὸς Νεραντζιωτίσσης, Μαρούσι.

Ἀνέσπερη Εὐτυχία
Βασίλισσα τοῦ Αἰθέρος

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι